

# ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:  
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.  
Egy hónapra 1 frt 20 kr.  
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő  
**MIKSZÁTH KÁLMÁN**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
VIII. kerület, József-körút 65. szám.  
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, szerda, július 20-án.

199. szám.

## Epilógus.

(p-d.) Nem temetni jöttünk Caesart, de nem is dicsérni; a rossz, mit ez az enquete tett, túléli őt, de a jó se fog sirba szállni vele.

Véget ért, végelbágyadásban kimult ma a vám-tanácskozás. A nagyok már az első napokon kivágták hatalmas programjukat, a kicsinyek tegnap és ma mondták el szívük vágyát. Most már hazamennek, ki aratni, ki a boltjába, ki a hivatalába. Még jön majd egy sereg nyilatkozat írásban s aztán . . . Aztán megint csak azt fogjuk lesni, hogy gróf Thun ur tud-e valamelyes rendet teremteni ezzel az alkotmánygyűléssel, vagy mással, így vagy amúgy.

Szó sincs róla, nagyon sajátos szerzet volt ez a tanácskozási. Nem hiába páratlan ez a mi vámszövetségünk, szinte elmaradhatatlan, hogy erős próbára tegye a logikát mindennel, amijazzal összefügg. Lássuk csak ennek az enquete-nek egynémely csodálatosságát.

Részt vettek azon politikusok, gazdák, iparosok és kereskedők.

A politikusok nem igen tudták, hogy hová tegyék az egész históriát. Nem tudták, vajjon históriát csinálnak-e, vagy komédiát, érdemes-e exponálni a nevüket. Mert ha mégis csak meglesz a vámszövetség, akkor kár az egész fölgerjedésért, ha pedig vége a vámszövetségnek, akkor jó mielőbb hozzáfogni a kanyarulás hidjainak a megépítéséhez. Politikai színű férfiak között alig egy-kettő nyilatkozott teljes határozottsággal és érdekes,

hogy akik így szólottak az önálló vámterület mellett, azok a kormánypárt tagjai. Egyébként is kitűnt, hogy a Lloyd-ház klubjában nem is oly elenyészően kevés azok száma, akik nem lennének kétségbeesve, ha az önálló vámterületről szóló törvényjavaslatra kellene rámondaniok az „igent”-t.

Hogy közvetlen a politikusok után az újságokról szóljunk, amelyeknek bizony akárhány cikkét mondták el elég jól a konferencián — nevezetesen dolog, hogy azok a lapok tárgyalták legkomolyabban az enquete-et, amelyek nem az önálló vámterületet akarják, s azok támadták legerősebben annak komolyságát, amelyek mindenkor hangos szóvivői voltak az önálló vámterületnek. Ez azonban talán nem is olyan nagyon furcsa, mint a milyennek látszik.

A gazdák, akik ott voltak az enquete-en talán még a politikusoknál is jobban meg voltak akadva. Az agráriusok a legóvatosabbak mindenben, ahol érdekeikről lehet szó. Azért hát kegyetlen komolysággal vonultak fel az enquete-ra. És nyilatkoztak. De érezték, hogy nincsenek egy táborban a nemzeti aspirációkkal; érezték azt is, hogy ez aspirációk ép azok körében a legélénkebbek, akiket ők képviselni kívántak a tanácskozáson. Ha nem nyilatkoznak elég erélylyel, talán mégis csak meglesz a külön vámterület, ha pedig beszélnek, talán ép azzal ártanak az országnak is, maguknak is, a közös vámterületnek is. Beszéltek; az idő majd megmutatja, milyen hatása lesz a szavuknak.

Mégis az iparosok helyzete volt a legfurcsább. Nemcsak azért, mert az ő érdekeik határozottan az önálló vámterületet követelték, már pedig feszélyezte őket egyrészt a gazdák közelsége, másrészt az a gondolat, hogy ha igazán annyira félnék az agráriusok, akkor mégis csak baj lehet azzal az önálló vámterülettel. Mert mit ér a legszebb gyár is, ha a mezőgazdaság csödbe jut és nem tud vásárolni.

De még inkább azért volt ferde az iparosok helyzete, mert azzal jöttek, hogy majd — lealkudnak az ipari vámközből. Soha ilyen vám-enquetet, a melyben az iparosok azt hangoztatják, hogy de bizony nem kell nekünk ekkora vám. Mindenütt máshol azért mennek az iparosok az ilyen tanácskozási, hogy hátha ki tudnak szorítani még egy pár krajczárral több vámocskát.

Ilyenek voltak a szereplő tényezők. És nem voltak teljesen kristályozódva az ideák sem, amelyeket a konferencia fölvetett, vagy reczipiált.

Az még hagyján, hogy mindenki kötelességének tartotta kiemelni, hogy 1904-ig teljesen megvan kötve az ország keze, amikor pedig a kereskedelmi szerződések nagyon sok fontos árunak a vámját nem kötik meg, úgy, hogy ezekre az árukra vonatkozóan rögtön hatályba lépne a magyar autonóm tarifa tételei. Azt a kontroverziát se vesszük túlzottan tragikusan, hogy vajjon van-e jogunk 1903-ig egyoldaluan leszállítani a szerződéses tarifa-tételeket s van-e jogunk, például Németországgal közös

## Ártatlanul elítélve.

Írta: gróf Tolstoj Leo.

Vladimir városában egy Akszanov nevű fiatal kereskedő élt. Volt két boltja és egy háza. Csinos arcú, szőkefürtű ember volt és ezenfelül vidám és szerette a dalt. Kamaszéveiben sokat ivott és ha becsipett, szeretett kötekedni. De azóta, hogy feleséget vitt a házhoz, csak nagyritkán czivakodott és handabandázott a kocsmában.

Egyszer nyár idején elment Nisibe a vásárra. Mikor családjától elbucszott, felesége így szólt hozzá:

— Dimitrievics Iván, ne utazz el most. Álmomban láttalak, amint a városból jöttél és amikor levetted szipkádát, tudod-e, mit láttam? Fejed egészen megőszült.

Akszanov nevetett.

— Hiszen ez jó üzletet jelent, mondá. Ha sokat keresek, hozok néked drága holmikat. E szavakkal vett bucsut családjától és ezzel utnak indult.

Utközben találkozott egy ismerős kereskedővel és az éjszakát ugyanegy vendéglőben töltötték. Együtt teáztak és két szomszéd szobában tértek nyugovóra. Akszanov éjszaka felébredt és szólt a kocsisának, hogy készülődjék, mert a hajnali hűs levegőben kellemes az utazás. Aztán a kocsmároshoz ment, kifizette számláját és tovább ment.

Vagy negyven verszinyire lehetett, amikor ismét megállott egy vendéglő előtt, hogy

ettesse a lovakat és maga is pihenjen egy kicsit a hűs tornácson. Délben odahozatta magának a szamovárt; aztán elővette gitárját és játszani kezdett. Egyszerre csak egy troika közeledett nagy csilingéssel, a koci megállott és belőle kiszállott egy tisztviselő két katonával. Amaz odalépett Akszanovhoz és azt kérdezte tőle, kicsoda és honnan jó. Akszanov elmondott neki mindent így, ahogy történt és meghívta, igyék vele egy csésze teát. A tisztviselő azonban folyton új kérdésekkel nyaggatta: hogy hol töltötte az éjszakát, egyedül-e, vagy egy kereskedővel; látta-e reggel a kereskedőt és miért hagyta el oly korán a vendéglőt?

— De hát miért kérdez tőlem ennyi mindenfélét? felelte erre Akszanov. Nem vagyok se tolvaj, se rabló. Dolgaim után járok.

Erre a tisztviselő szólt a katonáknak, majd Akszanov felé fordult:

— Az ispravnik vagyok és az a bajom veled, hogy a kereskedőt, akivel ugyan egy kocsmába szálltál, meggyilkolták. Szedd elő holmijaidat, ti meg kutassátok át.

Bementek a szobába és böngészni keztek Akszanov ládáiban és utitáskáiban. Egyszerre csak kivett az ispravnik a táskából egy kést és azt kérde:

— Kié ez a kés?

Akszanov felelni próbált, de alig hogy nyöghetett:

— Én . . . én nem tudom . . . én . . . e kés . . . én . . . nem az enyém.

Erre ismét megszólalt a ispravnik:

Reggel a kereskedőt holtan találták ágyában a nyaka keresztül volt vágva. Nem tehettem más, csak te. A szoba belülről be volt zárva és kívül nem járt ott senki. A véres kést megtaláltuk holmijaid közt és arczodból is ezt olvasom. Mondd, hogy gyilkoltad meg és menyit raboltál el tőle?

Akszanov égre-földre esküdözött, hogy nem ő a gyilkos, hogy a kereskedőt nem látta azóta, hogy együtt teáztak, hogy csak nyolczezer rubel van nála, ami saját pénze és hogy a kés nem az övé. De akadozva beszélt, nagyon halavány volt és az izgatottságtól reszketett, mint egy bűnös.

Az ispravnik megparancsolta a katonáknak, hogy Akszanovot köttözzék meg és vigyék a telegába. Mikor megkötözött lábbal beledobták a telegába, Akszanov keresztet vetett és sirni kezdett. Elvették a holmijait és a pénzét és a szomszéd városban ott hagyták egy fogházban. Vladimírban kérdezősködtek róla, hogy miféle ember és Vladimír valamennyi kereskedője és lakója azt mondta, hogy Akszanov már ifju éveiben kötekedő természetű volt és szeretett inni, de különben jó ember. Erre gyilkosság miatt vád alá helyezték.

Akszanov felesége gyötörte magát férje miatt. Gyerekeivel elment abba a városba, ahol férje fogva volt. Eleinte nem akarták férjéhez hozzáferezteni, de könyörgései végül meghatták az igazgatót és bemehetett férjéhez.

egyetértésben, előbb megszüntetni a mai szerződést és újat kötni a helyébe. De már határozottan az elmék készületlenségére vall, hogy ennyiféle gondolat támadt az önálló berendezkedésre, annyi variánsa támadt az Ausztriához való kereskedelem-politikai viszonyunknak. Ime ezek a variánsok:

közös vámterület: sans phrase;  
közös vámterület fogyasztási adóvonallal;

közös vámterület a fogyasztási adó alá eső cikkek vámvonalával;

közös vámterület kifelé, közbenső teljes és valóságos vámvonal, differenciális vámokkal a két ország között;

önálló vámterület sans phrase;

önálló vámterület ideális vámsorompókkal, amelyek nem szednek vámot;

önálló vámterület a mai állapotnak 1903-ig való fentartásával és talán azzal az utógondolattal is, hogy addig majd csak megegyezünk.

És ez a sok terv csudamódra mind megfeledezett arról, hogy mit szól majd azokhoz a külföld, mit szól majd a legtöbb kedvezmény klauzulája? Sőt egyik-másik megfeledezett arról is, hogy nem áll-e majd utjába az 1867. XII., avagy az a 14. szakasz, amely már-már a fátum szerepét játsza.

Ellenben béke volt bőven. Mennyi békességet hallottunk ez öt nap alatt a városházán. Annyit, hogy — a bona fides kedvéért — talán már az sem ártott volna, ha akad valaki, aki a harci trombitába fúj. Annyi osztrák gyűlölettel szemben ennyi magyar békesség, sőt a vámterület-variánsok kínos keresgélése: talán sok is volt egy kicsit.

Most pedig vége a tanácskozásnak; a miniszter kiadja nyomtatásban az öt nap diariumát az írásban benyújtott véleményekkel együtt. Magyarország pedig a cséplési próbák eredményét lesi sok kíváncsisággal.

És várja nem tulzott érdeklődéssel,

hogy mikor tud már az osztrák miniszterelnök nyilatkozni, hogy: rendben vagyok a parlamentemmel, avagy így: megbuktam én is, vonjuk le a magyar alkotmányosság konzekvenceziát, de ne nagyon.

Az őszinteség kedvéért be kell valani, hogy egy nagy csomó német és osztrák pénz türelmetlenül várja a postára adódást, mert nagyon szeretne már Magyarországon gyárat építeni; és egy csapat alapítási-szerződés várja nagynehezen, hogy mikor sűt már a nap az ő életbelépési záradékára.

Talán ezek csalódtak leginkább, ezek boszankodnak legerősebben, hogy — a vám-enquete-ről írván epilogust — miért nem lehet abban komoly és határozott eredményről beszámolni.

Mert nem lehet.

## POLITIKAI HIREK.

**Az új államtitkár hivatalbalépése.** Jakabffy Imre belügyminiszteri államtitkár a hivatalos esküt Perczel belügyminiszter kezébe e hónap 16-án letette, hivatalos működését azonban csak augusztus 1-én kezdi meg.

**Elmaradt minisztertanács.** Báró Bánffy Dezső miniszterelnök ma délben több napra Herkulesfürdőre utazott, aminek következtében az e heti minisztertanácsot nem tartják meg. A kabinet tagjai közül most csak báró Dániel Ernő kereskedelemügyi és Perczel Dezső belügyminiszter van a fővárosban.

## A vám-enquete.

(Negyedik nap.)

A négynapos tanácskozás bevégeződött. Ez a vám-enquete mai nevezetessége. Ha tovább tartott volna, talán az elnökön kívül más alig fáradozott volna az újjáéledésébe, ahol a tarifa-parlament ülésezett, mint aki épen szó-lásra következik. A százötven résztvevő ugyanis óráról-órára foglalkozott a számról nézve, úgy, hogy ma már tizenkilenczen vettek csak részt a tanácskozásban. Báró Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter konstatálta is az ülés berekesztése után: „Mintha ma kevesebben lettek volna.”

Mikor meglátta a rabruhában, bilincsekbe verve, haramiák társaságában, ajultan rogyott össze és sokáig nem tudott magához térni. Aztán körbe állította a gyerekeket, oda telepedett melléje, mesélt neki a házi dolgokról és kikérdezte, mi minden történt vele. Akszanov mindent elmondott feleségének és azzal végezte, hogy:

— Lehetetlen, hogy egy ártatlan embert megbüntessenek.

Az asszony kezével megsimította férje fűrtjeit.

— Vanja, édes szivem, mondá. Feleségnek megmondhatod, csakugyan nem te voltál?

— Hát te is gondolsz ilyet rólam? felelt erre Akszanov.

És kezét szeme előtt tartva, sirni kezdett. Erre jött egy katona és azt mondta, hogy az asszony meg a gyerekek menjenek haza. Akszanov tehát elbucszott a családjától.

Mikor észbe jutott, hogy felesége is azt kérdezte tőle, hogy ő gyilkolta-e meg a kereskedőt, azt gondolta magában: Látszik, hogy az igazságot nem tudja senki, csak isten, hogy csak tőle lehet kérni és tőle lehet kapni kegyelmet.

És azóta Akszanov nem remélt többet és beírta azzal, hogy Istenhez imádkozott. Akszanovot elítélték ostorütésekre és élethossziglani kényszermunkára. Miután megkorbácsolták és a sebek, amelyeket a korbács rajta ütött, behegedtek, más rabokkal együtt elküldték Szibériába.

Szibériában Akszanov, mint rab, huszon-

hat esztendeig élt. Feje megderesedett, haja olyan lett, mint a hó és hosszú, keskeny ősz szakállja is nőtt. Egykori vidámságának nyoma sem volt többé. Háta meggömbült, halkan mosolygott ide-oda, sohasem nevetett és gyakran imádkozott Istenhez.

A börtönben megtanult csizmát varrni. Azért a pénzért, amelyet keresett, megvette a „Szent vértanúk legendái”-t és olvasott belőle, amikor világosság volt; ünnepnapon pedig elment a fogház templomába, ott olvasta az apostolok történetét és énekelt a khorusban, mert hangja még mindig jó volt. Elöljárói szerették alázatosságáért, társai pedig tisztelték és „nagyapónak”, meg „isten emberé”-nek nevezték. Ha volt valami kérelmük, mindig Akszanovot küldték el, hogy tolmácsolja azt az elöljáróknál és ha a rabok valami miatt összetűztek, Akszanovtól kértek igazságot.

Hazuról nem kapott semmiféle értesítést és nem tudta, vajjon felesége és gyermekei élnek-e.

Valamelyik nap azután új rabokat hoztak a fogházba. Este valamennyi régi rab az ujak köré gyülekezett és kikérdezte őket, miféle városból vagy faluból valók és miért ítéltek el őket. Akszanov is lekuporodott szalmazsákjára és hallgatta, amit meséltek. A rabok közül az egyik magas, izmos férfiú volt, körülbelül hatvan esztendő, rövidre nyirt ősz szakállal. Elmondta, hogy miért büntették meg.

— Semmiért, épenséggel semmiért küldtek ide, mesélte. Egy fuvarosnak kifogtam a lovát, amely oda volt kötve a szánjához. Ott fogtak el és mondták: „Loptál.” — „Dehog-

Az ülés közepetájan némi csöndes kis ütközetre is nyílt kilátás Ivánka Oszkár erősen agrárius felszólalása miatt, de az enquete befejezése iránt való vágyakozás elejét vette minden harcsi kitörésnek.

A tárgyalásról egyébként a következő tudósítás szól:

Splizer Ignác kezdte meg délelőtt tíz órakor a vitát. A textilipar szempontjából azt fejtegeti, hogy csak védvám mellett lehet meghonosítani, amire a legjobb példa épen az osztrák textilipar fölvirágzása. A tarifatervezetet alapul elfogadja, de szakemberek meghallgatása alapján módosítandónak tartja. Pártolja az ipari nyersanyagoknak lehető vámentes behozatalát.

Sarkadi Lajos utal arra az érdekes nézet-ellentétre, mely Magyarországnak két oly nagy elméje között, mint Wekerle és Hieronymi, támadt abban a kérdésben, hogy 1903-ig mennyiben érvényesülhet gyakorlatilag az autonóm vámtarifa. A két nézet bármelyike álljon is meg mindegyik alapján aktualisnak kell tekinteni az autonóm vámtarifát, legalább is Ausztriával szemben. A vámtarifa beosztását helyesli. A mezőgazdaság istápolását föltétlenül szükségesnek tartja, de nem agrárvámok alakjában, hanem azzal a módszerrel, amit az iparral szemben nézete szerint elég helytelen dolog volt követni, tudillik lehetőleg messzemenő állami támogatással s olyan eszközökkel, amelyek a termelési költségek apasztását idézik elő.

Záray Károly nem annyira a tarifa-tervezetet bírálja, amelyet az anketén már eléggé kimerítettek, hanem inkább a tanácskozmány folyamán fölmerült mezőgazdasági és iparpolitikai vitában egyik-másik téves nézetet korrigálja. Nem hiszi, hogy Ausztriának érdekében lehetne, hogy velünk összetűzőn. Több súlyt kell helyezni az ipari munkákra, melyek a mezőgazdasági termékeknek — legalább részben, de folyton fokozatosabb mértékben — piacot találjanak. Egyébként az önálló vámterület híve.

Szabó Kálmán a tervezet beosztását helyesli, a minimális-vámtarifának létesítését azonban ellenzi. Az agrárvámok behozatala a mezőgazdaság érdekében nagyon helyes. Törvényhozási intézkedést szeretne arra nézve, hogy a gazdák a magtárban levő terményre is kaphassanak előleget. Az ipari nyersanyagokat nagyon mérsékelten kívánja megvámoltatni, nemkülönben a nálunk nem készített iparcikkeket is. A pénzügyi vámokat csak luxuscikkekre nézve pártolhatja. A tengeren való behozatalnak kedvezményben való részesítését nagyon helyesli. A dunai kereskedelmi ut fejlesztését is sürgeti.

Dr. Csillag Gyula, a pozsonymegyei gazdasági egyesület kiküldöttje, helyesli az agrárvámokat. Franciaország példája mutatja, hogy helyes védvámokkal mennyire sikerült gazdaságát, különösen bortermelését megoltalmazni. A közös vámterület híve. A szövetségnek öt évre való megkötését s a külföldi államok némelyikével kötött

loptam, mondtam erre én, csak szaporábban akartam haladni és a lovat aztán világgá eresztetni. Aztán meg a fuvaros jó barátom.”

— „Loptál!” mondták nekem. De amikor igazán loptam, soha sem tudtak róla, már régóta itt kellett volna lennem, de sohasem tudtak rábizonyítani semmit és ime most ártatlanul itéltek el.

— És honnan jössz? kérdezte valaki a rabok közül.

— Vladimírből és nevem Makar, apám nevén pedig Semjonovnak hívnak.

Akszanov felemelte fejét és azt kérde: — Mondd csak, Semjonov, nem halottál-e Vladimír városában valamit az Akszanovokról, a kereskedőkről?

— Hogyne hallottam volna? Sameg kereskedik; kár, hogy az egyik Szibériában van. Bűnös lehet, mint mi vagyunk. És te, nagyapó, miért vagy itt?

Akszanov nem szeretett szerencsétlenségéről beszélni, csak felsóhajtott és azt mondta:

— Bűneimért vagyok itt.

Makar Semjonovics azonban tovább faggatta:

— Miféle bűnökért?

Akszanov kijelentette, hogy nem beszél. De a többi rab elmondta a jövevénynek, hogy miként került Akszanov Szibériába.

Mikor Makar Semjonovics ezt hallotta, ránézett Akszanovra, a térdére ütött és így szólt:

— Na, nézd csak! Hogy megválttél, nagyapó.

Kérdezték, miért csudálkozik ennyire és

káros kereskedelmi szerződések mielőbbi felbontását kívánja.

Fürst Jakab mint kereskedő épen olyan érdekelt a vámterület kérdésében, mint akármelyik mezőgazda, de azért épen nem fél a külön vámterülettől. Ausztriának inkább van oka félni; Ausztriára nézve az önálló vámterület a szociális forradalmat jelenti. Ausztriának máshol nincs piaca, mint Magyarországon, nincs még a Keleten sem, ahol saját kárára adja el olcsóbban iparcikkeit, Magyarországgal fizettetvén meg a többletet. Ilyen országgal szerződést kötni nem is lehet. Épen nem fél attól, hogy a kereskedelmi és vámszövetség létre nem jön, mert az osztrákok tudják, hogy életkérdés az rájuk nézve, ha mi át nem vesszük tőlük az iparcikkeket. Ha Ausztria mégis kényszerítene Magyarországot, majd meg fogja honosítani ezt az iparágat. A tarifa módosítására nézve irásbelileg fogja előadni nyilatkozatát.

Koller Pál, a fehérmegyei gazdasági egyesület kiküldöttje a külön vámtarifát kívánja nemcsak a mezőgazdaság, de az ipar szempontjából is, mert mint jó hazafi a kettő érdekét nem tudja elválasztani. Ellene van a vámszövetségnek. Az ipar fölvirágzását különösen a munkások érdekében óhajtja, mert az aratás ideje alatt szerzett jövedelemből nem képesek egész esztendőn át megélni.

Ivanka Oszkár konstatálja, hogy a tanácskozás, amelynél nemcsak az egyes gazdasági ágak képviselői, de politikai ellenfelek is vitatkoztak a szövegben forgó kérdés és Ausztriához való viszonyunk felől meglehetősen tárgyilagos volt. Ez a körülmény annál figyelemreméltóbb, mennél nagyobb izgalom, sőt jogosulatlan izgatás nyilvánul a kérdések tekintetében Ausztriában ellenünk. A mezőgazdasági és ipari vámvámok kérdésére az az ő véleménye, hogy az ipar védelme csak a mezőgazdaság védelme után jöhet számba.

Ő, ameddig érdekeink sérelme nélkül lehetséges, a mezőgazdaság érdekében tartja a közös vámterületet. Sorsunk a közel jövőben a kormány kezébe van letéve. Ha megóvja az ország érdekeit akár szerződéssel a közös vámterületen, akár energiával a külön vámterületen, akkor dicsősége monumentumát állítja föl a történelemben, de ha nem lesz kellő energiája, akkor az a kiegyezés, melyet készit, az ország nyomorúságának és szegénységének állít monumentumot.

Holes István, mint a beszercebányai kamara képviselője, ennek nevében kijelenti, hogy az önálló vámterület alapjára helyezkedett, ennek helyességéről őt megdönthetetlen számadatok győzték meg.

Ő azt hiszi, hogy mikor a tulajdonról visszatartják a baráti jobbot és újabb meg újabb állításokat követelnek, itt az ideje, hogy szakítsunk az eddigi rendszerrel és az autonóm vámterületen berendezkedjünk.

Meller Jeromos a bőripar érdekében szólal föl és az önálló vámterület mellett foglal állást. Bár a szükséges feltételek mind megvannak, az

az osztrák bőriparat mégsem tudjuk hazánkból kiszorítani. Nemrégiben még 9700 volt nálunk a timárok száma s ez már lepadt 3000-ra. A kisipari szövetkezetek védelmezése itt nem igen vezet célra, mert ez a bőriparat nem rontja. A szövetkezetek közül pusztán a termelési szövetkezeteket támogatni. Hogy a közös vámterület mellett lehetetlen a bőripar föllendülése, annak illusztrálására csak azt említi fel, hogy Ausztriából most is kilencz millió forint értékű lábbeli importálunk, a mi saját czipész és csizmadia-iparunknak óriási kárt okoz. Ezen csak a vámvámok segíthetnek. Ha az önálló vámterület áldozatot kíván, hozza ezt meg a mezőgazdaság.

Mága János szerint az önálló vámterület tudná csak az agrár-országot virágzó iparos állammá változtatni. Agitáljanak Ausztriában csak tovább, a magyar iparosság örömmel várja az önálló rendelkezést. Egyébként pedig a szabad kereskedelem híve és a magas vámvámok ellenzője. Kérde azonban, hogy alakul a vámszövetség megszűnté esetén Boszniának hozzánk és Ausztriához való helyzete?

Szávay Gyula: Sorra nyilatkoztak a kereskedelmi és iparkamarák és a budapesti kamara kivételével — mondhatni — egyöntetűen azt a közvéleményt, hogy az ország közgazdasági individualitása a gazdasági különválás valamely fájában tereutessék meg végre, a kínálkozó törvényes alkalom két kézzel való megragadásával. Nem azt mondják, amit a politikusok, hogy kíséreljünk meg mindent a vámszövetség mellett, ha nem megy, végszükség esetén fanyalodjunk a különválásra; hanem fordítva: kövessünk el mindent az önállóság érdekében és végszükség esetén fanyalodjunk a szövetségre.

A győri kamara az első alkalommal, amikor a közös és külön vámterület elvi kérdésében kellett nyilatkoznia, amikor még hire-hamva sem volt a mai háborus időknek, egyike volt ama kis számban levő kamaráknak, melyek a közös vámtarifa mellett adták le szavazatukat.

Mikor azonban a mai helyzet előállt, újlag elkezdettük kiforgatni a helyzetet, azt az érdekes tapasztalatot tettük, hogy maga az érdekszalakkal a létező helyzethez kötött nagyipar és kereskedelem is már erősen megoszlott a kérdés felfogására nézve s tulnyomó lett ez osztályban is azok száma, kik megmondott nyilatkozataikkal a gazdasági különválás oldalára hajoltak át. Az átmeneti időszak bajainak enyhítése érdekében csak azt hangsúlyozzák óhajukban, hogy az Ausztriával kötendő vámszerződésben a békés vámpolitika érvényesüljön s a mezőgazdaság érdekei, melyekkel össze van növe a terménykereskedelem érdeke, védelemben részesüljenek benne.

Meghajlik a jogos érdekek előtt, mégis nem tud egyetérteni a budapesti kamara elnökével abban a szkeptikus felfogásban, melylyel a kérdésnek ezt az oldalát megítéli.

Az önállóság nemzeti ideálja apáról fura szálló hagyomány, a nemzetben hol elhallgatott, hol hangosan nyilvánult meg régi szerelme, melyben a

kielégítetlen szerelme minden sóvárgása és romantikája benne van, mely ha hosszú időközön át nem is hallat magáról, elég róla beszélni, hogy mint most is, egyszerre egész erejében feltámadjon s izgalomba hozza a nemzetet.

Nem is fog megnyugodni végleg a nemzet, míg azt a régi szerelmét ki nem vitta, tisztességes szándékkal, mint a kérő, előáll, ahányszor csak rá alkalom kínálkozik és ha célhoz nem jut így, elemmentárisabb erővel követelözni s talál eszközöket, teremt helyzeteket, melyekkel a zsarnok szülőket kényszeríteni fogja.

Szebb alkalom a mostaninál, ki tudja, mikor következik ismét.

Báró Dániel Ernő, mivel szólásra már nem jelentkezett senki, az értekezletet berekeszti. Hangsúlyozza, hogy a tanácskozás elejétől olyan nagyon nyugodt, komoly, méltóságteljes, magas színvonalu volt, hogy nemcsak az enquetenek, hanem az országnak is dicsőségére szolgálhat. Kéri az értekezlet tagjait, hogy amennyiben véleményüket itt ki nem fejtették, egy hónap leforgása alatt írásban terjeszsek azt föl. Ő, úgy a tanácskozás naplóját, mint az írásban fölterjesztendő véleményeket kinyomatja s gondoskodik, hogy azokat minél nagyobb körben ismertessék. S ha ennek az enquetenek egyéb eredménye nem volna is, nagyfontosságúvá lett az által, hogy az itt tárgyalt kérdéseket napirendre hozta.

Végül megköszöni a jelenvoltak érdeklődését s ezzel a vámtarifa-enquetet — délután 2 órakor berekeszti.

## KÜLFÖLD.

**A román király pétervári utja.** Bukarestből jelentik: Sturdza miniszterelnök tegnap Sinaiában volt, hogy a királylyal a pétervári utazásra vonatkozó intézkedéseket végleg megállapítsa. Abból a körülményből, hogy Sturdza a királyt az útjában elkiséri, politikai körökben általánosan következtetik, hogy a látogatásnak nem pusztán udvariassági, hanem kiváló politikai jelentősége is van.

**A 14-ik szakasz.** Lapunk legutóbbi számában hírt adtunk arról, hogy Ausztriában a 14-ik szakasz alapján olyan törvényjavaslatot ruháznak fel törvényerővel, amelyet a birodalmi tanács még nem fogadott el. Ma ez ügyben a következőket táviratozza tudósítónk: A hivatalos „Wiener Zeitung” az állami alaptörvény 14. szakasza alapján 1898. július 1-én kelt császári rendeletet közöl, amely a talajjavítási alap dotálására szánt állami járulékot 750.000 forintról 850.000 forintra emeli föl az 1898. évre. Egy

hogy hol látta Akszanovot; de Makar Semjanovhoz nem felelt, csak ismételtette:

— Csuda, gyerekek, igazi csuda, hogy miként kell egymást viszontlátnunk!

E szavakra Akszanovnak az a gondolata támadt, hogy hátha Szemjanov tudja, ki gyilkolta meg a kereskedőt.

— Talán hallottál róla, hogy ki gyilkolta meg a kereskedőt? kérdezte Akszanov.

Makar Szemjanov nevetett és így szólt:

— Hát az, akinél megtalálták a kést. Más csak nem tette be a táskádba a kést, mikor az ott feküdt a fejednél. Okvetetlenül halottad volna.

Alig hogy Akszanov e szavakat hallotta, fölébredt benne az a gondolat, hogy ez az ember gyilkolta meg a kereskedőt. Fölkelt és eltávozott. Egész éjszaka nem hunyta be szemét. Nagyon szomorú volt és elmúlt idők képei vonultak el lelki szemei előtt. Látta feleségét, amint kikísérte a kapu elé, amikor utoljára vásárra ment. Aztán látta gyermekeit, olyan kicsikéknak, aminők akkor voltak, az egyiket kis prémes bundájában, a másikat az anya emlőjén. A saját képét is látta abból az időből, amikor fiatal volt és vidám. És visszagondolt arra a helyre, ahol korbáccsal ütötték és visszagondolt a népre, amely köröskörül állott és a láncokra és bilincsekre és huszonhat esztendei rabságára és vénségére. És mindez úgy szorongatta a szívét, hogy legjobban szeretett volna saját keze által rögtön meghalni.

— És mindezt ennek a gazembernek követhetem! gondolta magában.

És oly gyűlölséget érzett Makar Szemjanov iránt, hogy vágyat érzett, hogy magát megboszulja rajta, kerüljön bár életébe is. Egész éjszaka imádkozott, de lelke nem tudott csillapulni. Napközben kerülte Makar Szemjanovot és nem méltatta egyetlen pillantásra sem.

Igy múlt el két hét. Éjszaka Akszanov nem tudott aludni és oly szomorúság fogta el, hogy nem tudta, mit kezdjen.

Egyszer éjnek idején keresztülment a rabok termén és látta, hogy egy szalmazsák alól kihánytak földet. Megállt és jobban oda nézett. Egyszerre csak előugrott a szalmazsák mögül Makar Szemjanov és ijedten tekintett Akszanovra, aki tovább akart menni, hogy Makart ne kelljen észrevennie. De Makar megfogta a kezét és azt mondta, hogy a fal alatt átjárót ásott és hogy a kiásott földet naponként kiviszi csizmaszárában, amikor munkához vezeték őket.

— Hallgass csak, öreg, mondá, kiviszlek majd téged is. Ha elárulsz, halálra korbácsolnak; de akkor te sem menekülsz, mert agyonverlek.

Mikor Akszanov maga előtt látta ellenességét, erőt vett rajta a düh és fölemelte karját:

— Nem akarok innen kimenni és agyonverned sem kell többé, mert már rég agyonvertél. Hogy följelentlek-e vagy sem, azt isten fogja megszűni nekem.

És mikor másnap a rabokat munkához vitték, a katonák észrevették, hogy a rabok közül valaki kihány földet. Kutattak a foházban és fölfedezték a kiásott nyílást. A felügyelő is eljött és nyomozta, ki a bűnös. Mind

azt mondta, hogy ártatlan. Akik tudták a titkot, nem árulták el Makart. A felügyelő erre Akszanovhoz fordult.

— Te igazat beszélsz, öreg! Valld be isten előtt, ki tette?

Makar Szemjanov ott állott, mintha semmi sem történt volna és a felügyelőre nézett, de Akszanovnak nem mert a szemébe nézni. Akszanovnak reszkett az ujjá és az ajka és sokáig nem tudott szólni. Azt gondolta magában: „Hallgassak, amikor ő okozta vesztemet? Lakoljon, amiért annyit szenvedtem. De megkönnyebbül-e ezáltal szívem?” És Makar Szemjanovra nézett és így szólt:

— Nem láttam semmit és nem tudok semmit.

És így nem lehetett kideríteni, hogy kicsoda ásta a nyílást.

Rákövetkező éjszaka, amikor Akszanov a szalmazsákján feküdt és félig már el is szunnyadott, hallotta, amint valaki közeledik feléje és lefekszik lábaihoz. Oda nézett és a félhomályban megpillantotta Makart. Akszanov azt mondta:

— Mit akarsz? Hordd el magad, különben rögtön hívom a katonát.

Makar Szemjanov egészen közel hajolt hozzá és suttogott:

— Dimitrievics Iván, bocsáss meg!

Akszanov erre azt mondá:

— Mit bocsássam meg neked?

— Én gyilkoltam meg a kereskedőt és én csempésztem be a kést a táskádba. Téged is meg akartalak ölni, de az udvar felől lármát hallottam, tehát kimásztam az ablakon.

másik császári rendelet, amely ugyancsak a 14-ik szakasz alapján 1898. július 7-én kelt Ischiben, fölhatalmazza a kormányt, hogy járuljon hozzá, hogy a bosznia-hercegovinai országos kormány 60 év alatt törlesztendő, legfeljebb 11 millió forintnyi kölcsönt vegyen föl a Gabelától (Bocche di Cattaro) Trebinje és Gravosa (Ragusa) felé vivő szárnyvonalakkal építendő keskenyvágányú vasut ama szakaszainak kiépítésére, amelyek a megszállott területre esnek.

A császár és a régens. A minap hirt adtunk arról a kis összekocczanásról, mely Vilmos német császár és Lippe-Detmold régense között volt. Ma egész valóságában meg hozza a táviró ez összekocczanás történetét, mely a következő: Lippe-Detmold régense az utóbbi időben egynéhányszor panaszkodott amiatt, hogy a Lippeben állomásozó katonaság tisztjei leányainak és fiának nem szalutálnak. A régens magához kéréte a helyőrség tábornokát és megkérdezte tőle ennek a dolognak az okát. A tábornok a lehető legérthetőbben tudomására adta a régensnek, hogy ő az utasításait Berlinből, a legfőbb haduról és nem Lippe-Detmold fejedelmétől kapja. Erre a régens Berlinbe irt a császárnak, aki a következő táviratban felelt:

Lippe-Detmold régensének!

Az én tábornokom azt az utasítást kapta, hogy a régensnek adja meg, ami a régenset megilleti, és egyebet semmit. Egyébként pedig megtiltom, hogy nekem azon a hangon írjon, mint azt a levelében tette.

Vilmos, imperator rex.

A lippe-detmoldi régens az esetet a főbbi német szövetséges állam fejedelmeivel közölte és egyttal megbizta a fejedelemség képviselőjét, hogy panaszát a németcsászár ellen a szövetségtanácsban adja elő.

## A makacssági ítélet után.

(Távirati tudósítás.)

Azzal, hogy a versaillesi bíróság Zola és Perrioux ellen távollétükben meghozta a makacssági ítéletet újabb érdekes, helyzetek keletkeztek.

A francia törvények értelmében ugyancsak a makacssági ítélet kézbesítése után öt napon belül az elítélt újabb tárgyalást kérhet, amelyen felhozhatja azokat a bizonyítékokat, amelyeknek kellő időben való érvényesítése esetében talán nem ítélték volna el. Ha ezt meg-

Akszanov hallgatott és nem tudta, mit mondjon. Makar Szemjanov pedig letérdelt és így szólt:

— Dimitrievics Iván, bocsáss meg, bocsáss meg, az isten is megáld. Megmondom, hogy én gyilkoltam meg a kereskedőt és téged szabadon fognak bocsátani. És mehetsz majd baba!

Akszanov erre ezt felelte:

— Könnyen mondd ezt, de mennyit kellett elszünnednem. Hová menjek? . . . Feleségem meghalt, gyermekeim elfelejtettek; kihez forduljak? . . .

Makar Szemjanov nem kelt fel, hanem még jobban meggörnyedt és így szólt:

— Dimitrievics Iván, bocsáss meg! Ha korbáccsal vertek volna, talán jobban éreztem volna magam, mint most, ha szemedbe kell néznem. És te még megszántál és nem jelentettél föl. Bocsáss meg, a Jézus nevében! Bocsáss meg a nyomorultnak, a gonosznak!

És sirni kezdett.

Mikor Akszanov ezt hallotta, maga is sirni kezdett és azt mondta:

— Isten meg fog bocsátani; talán még rosszabb vagyok, mint te.

És hirtelen könnyebbnek érezte szívét. Nem vágyódott már családja után és nem kívánczolt már ki a fogházból. Csak utolsó órájára gondolt.

Makar Szemjanov azonban nem hallgatott Akszanov szavaira, hanem a bírák előtt megvallott mindent. És mikor Akszanovot fölmentették — már halott volt.

teszi, úgy két héten belül a bíróság új tárgyalást tart. Az esetben, ha az elítélt ezt a jogorvoslatot elmulasztja, az ítélet jogerőssé válik s a kézbesítés után öt nappal végrehajtható.

Zolának érdekében állott; hogy ezt az ítéletet ne tudják neki kézbesíteni. Ezért ma reggel valamelyik korán induló vonattal Párisból elutazott, anélkül, hogy utjának végcélját valakivel tudatta volna.

Zola kitünő védője, úgy látszik, teljesen tisztában van azzal a politikai rendszerrel, amely ma Franciaországban uralkodik s amely a törvényeket annyira nem respektálja, hogy akkor teszi túl magát rajtuk, amikor épen szükségesnek látja.

Annak dacára, hogy a francia jogszabályok szerint Zolát nem tartóztathatják le, minthogy sajtóügyekben preventív letartóztatás nincsen, mégis nagyon könnyen megtörténhetett volna, hogy Zolát a törvényes garanciák dacára elfogják, ha más formáját nem is találtak volna ennek a törvénytelen eljárásnak, úgy tüntették volna fel a dolgot, hogy a letartóztatás azért történik, hogy Zolának karhatalommal kézbesítsék a makacssági ítéletet.

Labori tanácsára Zola helyesebbnek vélte, hogy a mai önkénykedő eljárásnak nem teszi ki magát, hanem külföldön várja meg, a míg porének elintézésére kedvezőbb idők következnek be. Zolának egy csepp kedve sem volt ahhoz, hogy két hét múlva újra végigcsinaljon egy teljesen hiába való esküdtzéki tárgyalást.

Zola vagy Londonba vagy Brüsszelbe utazott,

Eunek következtében Indet ellen, apja emlékének megsértése miatt megindított porének mára kitűzött tárgyalását a rendőrbíróság elhalasztotta.

Franciaországban a jogbiztonságot az uralmon lévő párt úgy magyarázza, ahogy neki jól esik.

Ezt a szomorú állapotot mi sem bizonyítja jobban, mint az a válság, amely a Brisson-kabinetben kitört s amelynek az az oka, hogy Sarrien igazságügyminiszter, anélkül, hogy a kabinet többi tagját értesítette volna, Bertulus vizsgáló bíró előterjesztésére kiadta az utasítást Walsin-Esterházy elfogatására. Mikor a minisztertanácsban erről jelentést tett, Cavaignac hadügyminiszter hevesen kikelt ez ellen az intézkedés ellen és contrecoup gyanánt elfogatta Piquard-t. Ha most ez a két miniszter hamarosan ki nem békül, úgy okvetlenül részleges miniszterválság lesz a fiatal Brisson-kabinetben, vagy pedig folytonosan tartanak a letartóztatások ilyen liczítáló módra.

Higgadtan gondolkodó elemek szerfelett csodálkoznak azon, hogy olyan komoly és becsületes politikusok, mint Brisson és Sarrien, miképen engedhetik meg a törvényeknek ily erőszakosan való megkerülését, mint aminő például Piquard letartóztatása és azok a házkutatások, amelyeket úgy Esterházynál, mint Piquardnál a legközelebről érdekelt felek távollétében tartottak meg.

Zola tehát csak a természetes és jogos önvédelemnek tett eleget, amikor ezeknek az esetleges erőszakoskodásoknak kitér az útjából.

Hogy mennyire megokolt volt ez az ovatossága, bizonyítják a vezérkar két lapjának, a „Libre Parole”-nak és az „Echo de Paris”-nak a közlései. Ezek a lapok ugyanis mint biztos dolgot közölték azt, hogy Zolát még ma le fogják tartóztatni, mert az elfogatási parancsot már kiadták ellene.

A tegnapi tárgyalás alatt történt zavarások miatt több elfogatás történt.

Igen érdekes részlete a tegnapi tárgyalásnak a Hubbard-Derouléde-féle párbaj-ügy.

Hubbard és Derouléde ugyanis a tárgyalás alatt összeveszték s ennek következtében ma reggel a st.-cloudi parkban kardpárbajt vívtak. A párbajt azonban egy sajtósági incidens következtében félbeszakították. A küzdelem hevében ugyanis megtörtént, hogy Hubbard balkezevel elkapta Derouléde kardját. A segédek erre a harcot megszüntették s elhatározták, hogy jegyzőkönyvet vesznek föl, amelyben Hubbard-t diskvalifikálják. A jegyzőkönyv konstatálja, hogy

Hubbard a balkezevel megkapta Derouléde kardját s kijelenti, hogy Hubbard segédei erre pisztolypárbajt indítványoztak, de Derouléde segédei kijelentették, hogy tekintettel a kardpárbajnál törtétekre, Hubbard ellenében többé nem viselhetik a segédtisztet.

Hábbard később új segédeket küldött Deroulédehez, ez azonban segédeivel egyetértőleg kijelentette, hogy újabb párbajt Hubbarddal nem fogadhat el.

Páris, július 19.

Bertulus vizsgálóbíró ma délután kihallgatta az igazságügyi palotában Esterházy őrnagyot és madame Pays-t. Fabre vizsgálóbíró Leblois ügyvédet fogadta és tudatta vele, hogy csak két-három nap múlva fogja kihallgatni, minthogy előbb különböző okiratokat kell tanulmányoznia.

## A spanyol-amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

Mac Kinley, az Unio elnöke kijelentette, hogy sem Spanyolország, sem pedig más hatalom ez ideig nem tett lépést a béke ügyében. Ez arra indítja az Unio kormányt, hogy teljes erővel folytassa a háborút Spanyolország ellen, melynek, úgy látszik, sejtelmé sincsen arról, hogy tulajdonképpen milyen súlyos vereségek érték a harcstéren. Portorico annektálása elhatározott dolog, Watson admirális a hajórajjal utban van Spanyolország felé s Kuba szigetén tovább folyik az amerikai akciója. Tekintettel a sárgalázás és esős évszakra, úgy Havanna, mint Manilla ostromát észre halasztották. Santiagóban azonban megszervezték az Unio adminisztrációját. Ilyképen — ha csak Spanyolország időközben meg nem gondolja magát — a háború eltartthat még karácsonyig, vagy azontul is.

Távirataink a következőket jelentik:

### Santiago kapitulációja.

— Spanyol forrásból. —

Madrid, július 19.

Correa tábornok hadügyminiszter Santiago de Cuba kapitulációjáról Blanco tábornoktól a következő táviratot kapta:

Toral tábornok arról értesít, hogy az aláírt kapituláció fölöleli a santiagói hadosztály egész haderejét és hadi anyagait. Az Egyesült-Államok kötelezik magukat a csapatok hazaszállítására és a helyőrségükhöz legközelebb eső kikötőben fogják hajóra szállítani őket. A tiszték magukkal vihetik fegyvereiket, valamint — a legénységhez hasonlóan — a tulajdonukat képezhető holmikát, továbbá a katonai levéltárakat és okiratokat. Az önkéntesek a szigeten maradhatnak, ha átadják fegyvereiket és megígérik, hogy nem harcolnak többé az Egyesült-Államok ellen. A spanyol csapatok teljes hadi tisztességgel fognak kivonulni Santiagóból és a fegyvereket bizonyos meghatározott helyeken fogják lerakni. A fegyverek felől az amerikai kormány fog rendelkezni. A kapitulációban a haditengerészet is bentfoglaltatik.

### Amerikai adminisztráció Santiagóban.

Washington, július 19.

A kormány Santiagóban haladéktalanul vámszedő hivatalt állít fel a hadi költségek egy részének fedezésére. A hivatal valószínűleg holnap kezd meg működését. Ez az intézkedés csak ideiglenes Kuba viszonyainak a háború után való végleges rendezéséig.

Washington, július 19.

Mac Kinley elnök a múlt éjjel rendeletet bocsátott ki, amely Santiago tartomány igazgatásáról intézkedik. Ez az első ilyen mű állami okirat, amely az Egyesült-Államok elnökének kezéből kikerül.

Az oklevél a hadügyminiszterhez van intézve, aki táviratilag fogja tudatni Shafter tábornokkal, hogy mihez tartása végett meg fogja kapni az oklevelet és hogy azt angol és spanyol nyelven fogják közzétenni, hogy minél inkább elterjedjen a Shafter felügyelete alatt álló területen. Az okirat a Shafter tábornoknak szóló utasításokat és felhatalmazásokat Santiago de Cuba tartomány

igazgatását illetőleg, valamint a nevezett terület lakosságához intézett kiáltványt tartalmazza, amelyben az amerikai kormány a lakossággal szándékait tudatja. A kiáltvány közhírré teszi, hogy Kuba szigetén új politikai hatalmat alakítanak és a lakosoknak biztosítják a teljes személyi és vagyoni biztonságát, valamint jogaiknak és törvényes szabadságaiknak gyakorlását. Mindazokat a kikötőket és helyeket, amelyek ez idő szerint az amerikai tengeri és szárazföldi haderő birtokában vannak, megnyitják valamennyi semleges nemzet kereskedelme számára oly cikkekre nézve, amelyek nem tekintendők hadi tiltott árunak, a behozatal id-jén fennálló vámok lefizetése ellenében. A belföldi rendőrség, amennyiben lehetséges, megmarad; ep ugy a megszállás előtt szolgálathoz volt rendes bíróságok is. Santiago de Cubára nézve a legjelentékenyebb változás az, hogy a kétezer tonnás és az ezt meghaladó hajók tonnájáért 1 dollárról 20 centre szállítják le tonnánként.

#### Manilla válsága.

London, július 19.

A Reuter-ügynökség jelenti Manillából: Aguinaldo igen nehéznek tartja Manilla elfoglalását az erődítvények miatt. Az amerikaiak újabb csapatokat várnak és a hadműveleteket valószínűleg csak az esős időjárás és a nagy hőség elmúltával, szeptemberben kezdik meg. Manillában nincs liszt, ellenben több hónapra való tengeri és hus van. Aguinaldo két követet küldött Augustihoz, hogy felszólítsák a kapitulálásra, mert 50.000 felkelő van a város előtt, akik készek azt rohammal is bevenni. Augusti azt válaszolta, hogy a végsőig fog küzdeni, jóllehet reménytelen a küzdelem.

#### Camanera meghódolása.

Playa del Este, július 19.

A „Marblehead” amerikai hadihajó egy csónakja ma délután bevezett a guantanamói öbölbe és közölte formális módon a spanyol parancsnokkal Toral meghódolását, valamint Santiago kapitulációját és határidőt tűzött ki, amelyen belül a Camanerában kitűzött spanyol lobogó bevonandó. A csónak parancsnoka kijelentette továbbá, hogy ha a „Sandoval” ágyunaszád bármilyen módon megsérülne, vagy a középületek, kaszárnyák, fegyver- és lőszerkészletek Camanerában és Guantanamóban szétromboltatnának, a spanyolokkal nem bánának úgy, mint hadifoglyokkal. A spanyol lobogót délután bevonták. A formális átadás holnap történik meg.

#### Expedíció Puerto-Rícoba.

Washington, július 19.

Brooke tábornok, aki a puerto-ricói expedíciót fogja vezényelni, kijelenti, hogy ha a serege készen áll az indulásra. Azt hiszik, hogy két hét alatt 25.000 embert hajóra szállíthatnak.

#### A „Mária Terézia” utja.

Bécs, július 19.

A bécsi távirati irodának jelentik Havannából, hogy a „Kaiserin und Königin Maria Theresia” osztrák-magyar hadihajó holnap Kingstonba megy.

#### A karlisták fegyverei.

Madrid, július 19.

Az „Imparcial” értesülése szerint a karlisták a francia határon óriási fegyver- és lőszerraktárakat létesítettek. A cenzura következtében több lap megszűnt.

#### A béke.

London, július 19.

A béke ügye rosszabbul áll, mint valaha, Santiago de Cuba kapitulációja dacára. A hatalmak közül még eddig egyik sem tett lépést a béke ügyében. Csodálatos, mondotta az amerikai kabinet egy tagja, hogy Spanyolország, úgy látszik, nem képes felfogni vereségé-

nek nagyságát. Az Egyesült-Államok ily körülmények között nem tehetnek egyebet, mint hogy folytatják tovább a háborút. Ez magyarázza meg a kibocsátott parancsokat Watson hajórajának elindulására s Puerto-Rico annektálására vonatkozólag. A mai minisztertanácsban Mac Kinley kijelentette, hogy Spanyolország semminemű lépést sem tett nála a béke érdekében. A kormány nem hiszi, hogy Havanna bevétele előtt az alkudozások megindulnának.

#### Camara hajóhada.

Madrid, július 19.

Camara hajóhada Spanyolországba érkezett.

## TÁVIRATOK.

#### Gróf Thun tanácskozásai.

Bécs, július 19. Gróf Thun a katolikus néppárt delegátusaival ma nem kötelező tárgyalásokat folytatott a nyelvkérdés ügyében. A tárgyaláson dr. Fuchs, a Ház elnöke, báró Dipauli, Ebenhoch és Karlon praelatus vettek részt. Az ülés délelőtt 11 órától délután fél két óráig tartott és ma véget is ért. A tárgyalás voltaképeni célja az volt, hogy a párt tudomásul vegye a cseh és morva nyelvkérdés ujon an való szabályozásának tervét és egyúttal azt is, hogy a katolikus néppárt a kormánynak a jövőben teendő intézkedéseivel hozzájáruljon.

Mint hogy a párt a tárgyalásról semmiféle kommunikét nem bocsátott ki, nem lehet egész bizonyosan tudni, mi történt a tanácskozásokon. Egyik verzió szerint a kormány meg sem mutatta a katolikus néppártnak az új nyelvtörvény-tervezetet. Valószínű az, hogy csak az eddigi tárgyalások eredményéről értesítették a katolikus néppártot.

A kormány valószínűleg legközelebb tárgyalásokba bocsátkozik a csehekkel és a feudális pártokkal, akikkel meg fog állapodni a nyelvtörvényjavaslat újabb módosításaiban, amely módosított javaslat alapján aztán újból tárgyalni fog a német ellenzékkel.

Gróf Thun legközelebb Ischlbe megy ő felségéhez jelentést tenni az eddigi eredményekről. A délszlávokkal és olaszokkal gróf Thun alig fog tárgyalni.

#### Német katonai reformok.

Berlin, július 19. A birodalmi tanács legközelebbi ülészakában tudvalevőleg katonai reformokkal fog foglalkozni. Ezekről újabb a következő hírek terjedtek el: Fel akarnak állítani négy vasúti ezredet, három távirdezáslőaljat, a negyedik zászlóaljból külön ezredeket alakítanak és a tábori tüzérseget szaporítják és új beosztást létesítenek ennél a katonaságnál. A katonaság békelelétszámát a lakosság emelkedése arányában emelik és az organizációban a septennatus helyett a quinquentennatusat fogják követelni.

#### Német-orosz konfliktus.

Köln, július 19. A „Kölnische Ztg.”-nak jelentik Berlinből, hogy az új orosz vámhatározmányok egész határozottan a represszáliák jellegét viselik magukon Németországgal szemben, aminek az oka a németek intézkedése a ludhajtás ügyében. Ebben az ügyben ugyanis barátságtalan közzgazdasági viszony fejlődött ki a két ország közt. A két kormány tárgyal már avégből, hogy a kis konfliktust békésen megoldják. (N. Fr. Pr.)

#### Elítélt zavargók.

Rzeszow, július 19. Az itteni kerületi törvényszék mai végtárgyalásán három embert az antiszemita zavargások alkalmával elkövetett nyilvános erőszakoskodás büntetésében mondott bűnösnek

és 2—4 hónapi, minden negyedik napon börtöl szigorított súlyos börtönrre ítélte őket.

Uj-Sandecz, július 19. Az itteni kerületi törvényszék mai végtárgyalásán az antiszemita zavargások alkalmából egy embert idegen tulajdon rosszakaratu megrongálása miatt három heti, hetenkinti egyszeri börtöl szigorított súlyos fogságra ítélte. Az államügyész a büntetés alacsony volta miatt felebbezett.

#### A nemzetközi sakkverseny.

Bécs, július 19. A mai XXXIV. mérkőzésnél Janowski győzött Tarrasch ellenében, Pillsbury Alapin ellenében, Walbrodt Blackburne ellenében, Burn Schowalter ellenében, Schlechter Trenchard ellenében, Marco Baird ellenében és Schiffert Csigin ellenében. Steinitz és Caro, Maróczy és Lipke játéka remis lett.

## HIREK.

#### Kitüntetett hirlapíró.

„Szegények vagyunk és rosszul élünk.” Ilyenformán variáltak a hirlapíró-emberek azt a közkeletű humpondást, mely a szegénységet a jó étellel hozza kapcsolatba. De ne lúgyje senki, hogy a „szegények vagyunk” az anyagi állapotokra vonatkozik. Ez nem úgy van. A jó hirlapíró, a kiváló publiczista nálunk is, a külső országokban is majdnem miniszteri fizetésért dolgozik, fiakkeren járhat és a vacsoráját rendszerint crevette-en vagy halmajonaise-en kezdi és VSOP Martell-cognackal végzi.

Azért vagyunk szegények, mert nehezebb a munkánk, mint bárkié a világon. Éjjel dolgozunk, gyorsan, sebtiben és mégis nagy felelősség mellett. Ezerfajta munkát végzünk, ugyanolyan gonddal, figyelemmel, fáradsággal, mint a halhatatlanságnak dolgozó író, de ami munkánk többnyire tisztavirág-életű. Másnapra elleledik, mert másnapra újat adunk. Az nem vigasztalás, hogy vezércikkeinket egy-két nap, vagy hét múlva a parlamentben elmondják „kitűnő szónoklat” gyanánt, mert ez a siker elvégre nem nekünk hozza a tapsokat.

És szegények vagyunk azért is, mert munkánkért sohasem jár a megszolált elismerés. Névtelenek vagyunk s majdnem lenézettek. Csak akkor és addig szeretnek bennünket, amíg reánk szorulnak. Azontul gyűlölnék, nem azért, mintha rosszak volnánk, de mert lehetnénk rosszak. Gyűlölnék, mert félnek tőlünk; mert emberi dolog azt gyűlölni, aki erősebb. Ilyen értelemben vagyunk mi szegények s ezért élünk rosszul.

És ilyen körülmények között nagy örömmünkre van mindnyájunknak, ha hébe-korba, nagy elvértve egy-egy kollégánk ér el olyan sikert, nyer olyan kitüntetést, amely nemcsak neki szól, hanem szól az egész mesterségnek. Olyan kitüntetést, amely nemcsak az egyes ember mellét díszíti (hisz az egyes ember sohasem szereti a rendjelet), hanem amely elismerése a kasztnak, a mesterségnek, az összesség törekvéseinek.

Ebből a szempontból nagy örömmel olvastuk ma a hivatalos lap élen a következő legfelsőbb kéziratot:

A Személyem körüli magyar miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztése folytán dr. Wohl Lajos hirlapírónak Ferencz József-rendem lovagkeresztjét adományozom.

Kelt Lainzban, 1898. évi június hó 22-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Báró Bánffy s. k.

Ő felsége a király tehát a Ferencz József-rend lovagkeresztjével tüntetett ki egy hirlapírót.

Az teljesen mellékes, hogy a kitüntetett hirlapírót jóformán senki se ismeri s aki ismeretségben van vele, tudja róla, hogy volt ügyvéd, alügyész, aljárásbíró, de azt nem tudja, hogy hirlapíró is volt valaha. Hiszen előrebocsátottuk, hogy a hirlapíró mind névtelen. Igaz ugyan, hogy a kitüntetett kissé nagyon is tulzása vitte ezt a névtelenséget, mert mi, az állítólagos kollegái, se tudunk semmit az irodalmi és hirlapírói működéséről, de ez mit

se változtat a dolgok lényegén. Hirlapírót akart a kormány kitüntetni s ez a szándéka nekünk hirlapíróknak akkor is jól esik, ha az ilyen czímen kitüntetett férfiú véletlenül nem is hirlapíró.

Világért se akarjuk ezzel a dr. Wohl Lajos esetleges érdemeit kisebbiteni. Azt is elhiszük nagyon szívesen, hogy írómber s egy-két budapesti ujság berlini tudósítója. De annyi bizonyos, hogy a czéhbeli hirlapírók nem ismerik irodalmi munkásságát, nem olvassák se jó, se rossz cikkeiket s a hirlapírói működését csak az otthonbeli zöld asztalok mellett figyelhették meg.

A hivatásos hirlapíróknak egyébként a kitüntetés mindenestre nagy elismerés, amelyre méltán büszkék lehetnek. Ha olyan kevés hirlapírói működés kívántatik ahhoz, hogy valaki a Ferencz József-rend lovagkeresztjét kapja, mi mindnyájan olyan büszkén járhatunk az utcákon, mintha aranygyapjasok lennénk.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— Személyi hírek. Báró B a n f f y Dezso miniszterelnök ma délután két óraker két heti tartózkodásra családjához Herkulesfürdőre utazott. — Jeszenszky Sándor miniszteri tanácsos szabadságidejére Sztubnya-fürdőre utazott. — Báró Bohus Zsigmond hosszabb időre Karlsbadba utazott.

— A walesi herceg balesete. Londonból táviratozzák: A walesi herceg, aki báró Rotschild Ferdinand wadendau-i birtokán a lépcsőn megcsuszott, a bal térdét erősen megsértette. A herceget azonnal Londonba vitték, ahol a leghíresebb orvosok gyógykezelik. A walesi herceg több hétig lesz kénytelen ágyban maradni és hónapokig nem fog szabadon mozogni tudni. Azt beszélik, hogy a herceg egész életében sántítani fog. Az orvosok szerint ennek a híresztelésnek semmi alapja sincsen. Londonban azt beszélik, hogy a betegnek erős láza, nyugtalan éjszakája volt. A hivatalos bulletin nagyon megnyugtatóan hangzik. A herceg palotájában az arisztokrácia, diplomácia tagjai és külföldi udvarok képviselői folytonosan kérdezősködnek a herceg állapotáról.

— Frias herceg adósságai. A minap megírtuk, hogy Frias herceg, a bécsi spanyol nagykövetség attachéja nagy adósságok hátrahagyásával megszökött. Ma azt táviratozza bécsi tudósítónk, hogy a herceg hitelezői ma értekezletet tartottak, melyen megállapodtak abban, hogy a hercegnek két hetet engednek ügyei rendezésére; ha addig nem hozza rendbe ügyeit, minden törvényes lépést felhasználnak avégből, hogy pénzükhöz jussanak.

— Lueger ur fenyegetődzik. Bécsből telefonálja tudósítónk: Lueger a községtanácsban ma ismét kirohant egy kissé a magyarok ellen. Egy Kreisel nevű községtanácsos ugyanis megintertpellálta amiatt, hogy az államvasutaknak Alsó-Ausztriában közlekedő vagonjaiban a felirások nemcsak német, hanem magyar, sőt cseh nyelven is ott vannak. Lueger bevallotta, hogy maga is a legnagyobb megbotránczóssal látta a magyar felirásokat olyan vagonokban, amelyek Alsó-Ausztriába bejönnek. De hát — ugymond — ez összefügg azzal, hogy a magyarok nagyon fenhordják az orrukat. Ámbár neki, mint polgármesternek, nincs végrehajtó hatalma, mégis utasítani fogja a magisztrátust, hogy ilyen dolgokat tovább ne tartsa. Mi — ugymond — többé nem fogjuk eltűrni egyes társaságok provokáló magatartását. — A héten, ugy tudjuk, Blasel német színlelőadásokon játszik az orfeumban.

— Knauz prépost hagyatéka. A pozsonyiaknak nemrégiben elhunyt nagyprépostja, Knauz Ferdinand, a hírneves történettudós középkori olfárrészletekből, ornamentikai tárgyakból és fafestményekből álló gazdag és nagyértékű gyűjteményét a pozsonyi városi múzeumnak hagyományozta. Szakértők a gyűjteményt felette becsesnek mondják.

— Baleset a gyakorlótéren. A piliscsabai táborból kapja a „Politikai Értesítő” azt a még megerősítésre szoruló hírt, hogy az 52. gyalogezred harcászati lögyakorlata alkalmával mintegy két hét előtt halálos bal-

eset történt. Az élestöltéssel folytatott gyakorlat folyamán ugyanis egy kadét és egy szakaszvezető életüket veszítették. A kadétot állítólag hat golyó találta. A piliscsabai tábortan tavalay is volt több ehhez hasonló baleset.

— Magyarfaló franczia. A „Temps” legújabb számában van egy cikk Erdélyről. Írója voltaképpen egy másik cikket jelez benne, amely Cramaussele Eduard tollából fog megjelenni a „Revue de Paris”-ban és amelyből a „Temps” írója — ő szerinte — nagyon érdekes idézeteket közöl. A cikk hemzseg a sok gyanusítástól és tájékozatlanságtól. Azt olvassuk benne, hogy Erdélyben a Bánát és Oláhország küzd egymás ellen! Továbbá, hogy a magyarság igyekszik elnyomni az intelligens oláh parasztot, de ez ármányos kísérletek hajótörést szenvednek az oláhok jeles iskoláin és templomain. Látnivaló tehát, hogy a franczia cikkkiró ép oly megbízható, mint értesültsége.

— Híradás Andréétől. Párisból táviratozzák: Ma reggel Havre-be a Spitzbergákról távirat érkezett, amely szerint a Loföden steamerhajó a Spitzberga szigetek egyik öblében egy palackot talált, amelyben kártya volt a következő felirással:

Andrée 8.

Ebből azt következtetik, hogy Andrée az idén a Spitzbergák környékén járt.

— Anyaszív. Egy teljesen vak fiatalember tilt a minap a bordeauxi egyetem filozófiai fakultásának vizsgálóbizottsága előtt. A vizsgáló ifju az ottani főtörvényszék magas állású hivatalnok és az első kollokviumtól az abszolutorium elnyeréséig mindenkor első volt társai közt. Magasabb tanulmányait csakis idegen segítséggel végezhette el, még pedig a legönfeláldozóbb tanító segítségével. Mikor egyetemi tanulmányaihoz hozzáfogott, szülei egyre-másra fogadtak neki oktatókat, de egyiknek sem volt elég türelme a vak ifju tanításához. A fiu azonban mindenáron tudományos pályára akart lépni. Mikor az anya látta, hogy egy tanító sem tud megmaradni a fia mellett, a legalaposabban megtanulta a két klasszikus nyelvet, azonfölül a németet is, továbbá áttanulmányozta Platót, Aristotelt, Pascal, Descartest, Kantot, Hegelt, Schopenhauert és még sok más filozofust, akikkel fiának bővebben kell foglalkozni. Ily módon annyira ki tudta egészíteni fia tanulmányait, hogy a különben is szorgalmas ifju az önfeláldozó anya segítségével egész egyetemi pályáján első volt kollégái közt. A vizsgálóbizottság tagjai és a jelenlévő vendégek ugyancsak szorították a derék anya kezét, aki, ha akarta volna, maga is letehetne volna a szigorlatot — summa cum laude. Mert a fia így tette le.

— Milliós tüzek. Párisból jelentik: A Nantes mellett lévő óriási szappangyár telepén tegnap éjjel tűz ütött ki. A lángok elterjedtek az egész telepen és elhamvasztották az árukkal telt raktárakat. A rettentően szép látvány reggelig tartott. Az egész környéken kiállhatatlan büz volt. A kár több mint egy millió frank. Háromszáz munkás kenyér nélkül maradt. Sunderlandből, az Északi-tenger partján fekvő angol gyárvárosból még nagyobb tűzveszedésem hírére hozza a táviró. Este tíz óraker tört ki a tűz és hihetetlen gyorsan terjedt el az egész városban. Harmincz nagy áruháza és sok lakóház égett el mindenestül. A hajléktalan és koldusbotra jutott lakosok száma igen nagy. Eddig tíz millió kárt állapítottak meg.

— Találkozás 53 év múlva. Báró Podmaniczky Frigyes, a szabadelvűpárt elnöke tudvalevőleg nagyon hosszú ideig azt tartotta, hogy Budapest a legszebb s legkellemesebb nyaralóhely s azért nem hódolt annak a divatos szokásnak, hogy külföldön keressen üdülést, hanem állandóan Budapesten tartózkodott és a legreklendőbb júliusi estén is ott lehetett látni a nemes bárót világos kockás ruhájában a dunai korzón. Két év óta azonban egészségi szempontból Karlsbadon tölt néhány hetet a népszerű báró. A napokban, midőn Karlsbad utcáin sétált, megszólította egy ószhaju, de azért délczeget tartású orosz tábornok báró Podmaniczkyt, ki a megszólítottban gróf Nostitz Jenőre, unokatestvérére ismert, kit 1845-ben, tehát 53 év előtt látott

utoljára. Gróf Nostitz Jenő jelenleg az orosz hadseregben szolgál tábornoki rangban. A viszontlátásnak mindkettőn igen megörültek és most mindig együtt lehet látni a két ősz főurat az utcákon sétálni. Érdekes, hogy gróf Nostitz Jenő is agglégény.

— Bányászerecsétlenség. Orzegowból érkezett jelentések szerint Morgenroth mellett a Paulus-bányában történt szerencsétlenség alkalmával összesen 26 személy járt szerencsétlenül, akik közül 25 meghalt. A halottakat esütörtökön Orzegowban közös sirba temetik.

— Tűzhálál. Debrának Jenő 16 éves gyakorlonok a pozsonyi Pohl és Dürmayer droguista-czég-nél, tegnap az üzlet pinczehelyiségében egy nagy, spirítusszal telt üveggel lebukott a lépcsőkn. Aztán, hogy a cserepeket összesöpörje, a sötétben gyufát gyújtott, amitől a szeszszel teljesen átitatott ruhája tüzet fogott; de lángba borultak a lépcsők is és a tűz csakhamar az egész szék udvaron is elharapódzott és a házmester lakásába is behatolt, ahol pedig apró gyermekek voltak bezárva. Szerencsére még jókor megjelent a helyszínen Kurzweil főhadbiztos, aki az ablakok vasrácsait letépette és a gyermekeket a biztos elpusztulástól megmentette. A veszedelem szerencsétlen előidézőjét azonban már nem lehetett megmenteni; néhány óra múlva iszonyu kinok közt meghalt. A tüzet aztán az őszszefutott nép elfojtotta.

— Trafikosok vasárnapja. Ötvennégyezer család él abból Magyarországon, hogy a dohány, szivar, cigaretta, burnót eladásával foglalkozik. A vasárnapi munkaszünetről rendelkező törvény ezt a sok embert megfosztotta a vasárnapi pihenőtől. Ez ellen száll sikra az aradi ipar- és kereskedelmi kamara, mely az összes kamarákat, köztük a fővárosit is, sorompóba szólítja most a trafikosok vasárnapi pihenőjének érdekében. Az átirat érvei közt legnyomósabb az, hogy a vasárnap délutáni dohányvásárlás a nagy városokban is oly csekély, hogy a szünet elrendelésével az állam nem szenvedne jelentős károsodást és 54.000 családnak adná meg ezzel azt a szükséges pihenőt, amelynek eddig való eltöltése egyedül áll egész Európa törvényeiben.

— Öngyilkos bankár. Bolognából táviratozzák, hogy Forli bankár pillanatnyi elmezavarában leugrott emeleti lakásának ablakából az utcára és szörnyet halt. Tárcajában 20.000 lírát találtak.

— Biciklis zarándokok. Párisi lapok írják: A lourdesi zarándok-ut ezidén különös újdonsággal gazdagodik: biciklis zarándokokkal. Újabb időkben — o tempora, o mores! — expresszvonaton jártak a zarándokok, most már ez sem jó az ájtatos híveknek! A modern idők szele meglegyintette hát a vallásnak legbuzgóbb követőit is, azokat, akik még meghódolnak a kegyhelyre való elzarándoklás hagyományának. A komolyabb, szigorubb hívő frivolságnak, profanizálásnak tartja ezt az újítást s méltán. Bicikliző asszony és — bucsujáróhely! Micsoda áthidalhatatlan úr tátong e két dolog közt! És ez az egész nem egyesek szeszélye, oh nem! Agennek, a Gascogne egyik városának lelkészei rendezték ezt így. A „zarándokok” a főtisztelendő és tisztelendő urak vezetése alatt fognak Lourdesba bekarikázni, nem nagy épülésére az ájtatos gyülekezetnek. Szeptember 7-dikén reggel négy óraker indulnak el a biciklisek Agenből. Szeptember 8-án Jaffre kanonikus, a biciklis bucsujárok diszelnöke fog nagymisét mondani. Mielőtt elindulna hazafelé a karikázó zarándokcsoport, egy füzetet fognak szétosztani köztük, amelyben — zarándokoknak való bicikli-dalok vannak. A papok kijelentették, hogy a bicikli-kosztium elég tisztességes templomi viseletnek is. És vannak emberek, akik így mernek a csodatevő Szűz elé járulni — meggyógyulásért!

— Nyolczmillió sikkasztás. Szerbia az egész világon tultesz sikkasztások dolgában. Ott ha sikkasztanak, nem negydezmillióval kezdik, hanem jóval nagyobb összeggel. Belgrádból ugyanis azt táviratozzák, hogy ott az állami söhivatalban nagy sikkasztást fedeztek fel. A megindított vizgálat eddig konstafálta, hogy a hivatal főpénztárosa a bevételekből mintegy nyolcz milliót nem könyvelt el.

— A szakácsnők Eldorádója. Anglia boldog ország a szakácsnők szempontjából, ép oly mértékben, mint amennyire nyomoruságos a nevelőnőkre nézve. Ezt eléggé illusztrálja az alábbi példa. Egy fiatal leány, aki a gyermekkertészni diplomára áhított, kénytelen volt a tanulást abbahagyni és oklevél nélkül elszereződni valahova gyermek mellé, hogy öreg ádes anyját eltarthassa. Egy délelőtt be-megy a közvetítő intézetbe, ahol mindjárt ajánlot-tak is neki helyet. A leány odament, hanem mivel csak harmincz font sterling évi fizetést ajánlottak neki, nem fogadta el az állást és gondolkodási időt kért. Elhatározta, hogy ilyen olcsón nem szegődik el és délután megint elment abba az intézetbe, hogy ajánljanak neki valami jobb helyet. Ebben az inté-zetben pedig az volt a szokás, hogy délelőtt a nevelőnőkkel és efféle foglalkozásuakkal foglal-koztak, délután pedig a cselédekkel. A közvetítő tehát szakácsnői állást ajánlott a kisasszonynak, hatvan-hetven font évi fizetéssel. A szegény persze elfogadta. Az a hely azonban nagy csodálkozására ugyanannál a háznál volt, ahova délelőtt a gyer-mekek mellé ajánkozott. Az asszony bizalmatlanul fogadta a vállalkozó leányt és nem akarta fölfo-gadni, de ez addig erősködött, míg végre mégis ott tartották. Az urnője nem győzte eléggé dicsérni a leány főztjét. Az első hónap végén fölemelte a fizetését száz fontra, ami több mint a governánt fizetésének háromszorosa. Ugy látszik, a gyomrot előbbreválnak tartják ott a gyermekek nevelé-sénél...

— Gyilkosság és öngyilkosság. Szászmagyaroson Pipu János földmivest tegnap reggel az er-dőben meggyilkolva találták. A szerencsétlen em-ber, amint azt a vizsgálat megállapította, öngyl-kosságot követett el, amelyre családi viszálykodás vitte. Özvegyet és egy gyermeket hagyott hátra. — Ugyancsak Szászmagyaroson Dregind János földmivest felesége fejszével meggyilkolta és aztán a vértől lemosta és felöltöztette, majd a község-bázára ment és feljelentette magát. Az asszony, akit férje megölésével fenyegetett, e miatt való félel-mében követte el irtózatot tettét.

— Fölrobbant gyártelep. Marseilleből jelentik táviratilag: tegnap délelőtt a gardannei elektro-metallurgiai gyárban robbanás történt, mely az egész gyárépületet szétvetette. Egy munkás ször-nyet halt, négyen életveszélyesen megsebesültek. A robbanás okát nem is sejtik és szigorú vizsgálatot indítottak annak kiderítésére.

— A „doktor” ur. Nem egyszer szólunk már Tóth Ödönről, aki, jóllehet, orvosi diplomája nincs, orvosnak mondja magát és a kuruzslást rendszeres-en űzi. A rendőrség figyelmessé lévén Tóth üze-lmeire, tegnap megjelent az illetőnek Klemér-utca 28. szám alatti lakásán, hogy házkutatást tartson. A már előzőleg megindított bűnvádi nyomozás ki-egészítésére Demjén rendőrinnok és dr. Dumitrianu rendőrovvos jártak közre néhány detektívvel. Tóth az egész idő alatt, míg a hivatalos eljárás tartott, durván viselkedett, amiben családja is segédkezett, végre pedig tettlegességre ragadtatta magát. A ház-kutatás eredményeképp két darab „pansiblenon”-t (a doktor ur csodaszereit), több orvosi segítséget kérő levelet, utalvány-szalvényt, műszereket és jegyzeteket foglaltak le. A vizsgálatot a „doktor ur” ellen folytatják.

— Az akrobata-nő balesete. Grácban, a most ott levő Victor-cirkuszban — mint levelezőnk je-lenti — tegnap este izgalmas eset történt. A Le-picz légtornász-csoport mulattatta a közönséget, amikor a csoport akrobatánője, aki a két férfi pro-dukciója alatt az ugródeszkán állott és pihent, hirtelen elájult és tizenkét méter magasból lezuhant a mentőhálóba. A háló kivetítése a földre. Csodálatosképen semmi baja sem történt az akro-batanőnek, aki, mielőtt magához tért ájulásából, ismét megjelent a porondon.

— Hirtelen halál. Ma reggel 9 órakor a külső váci-ut egyik üres telkén egy, mintegy 35—40 éves munkásember hirtelen rosszul lett és pár perc alatt meghalt. A boncoló intézetbe vitték.

— Betörés. Gál Gyula színtársnak és Szalay Mihály hirlapírónak a Károly-körút 2. számú ház-ban levő lakását az éjjel eddig ismeretlen tettes feltörte és onnan igen sok holmit ellopt.

## Napirend.

W a p t á r: Szerda, július 20. Római katolikus: 11 óra pr. — Protestáns: 11 óra. — Görög-orosz: (július 8.) N. Prokop. — Zsidó: Ab hó 1. R. Ch. — Nap két 4 óra 8 perczkor, nyugszik 7 óra 31 perczkor. — Hold két délután 5 óra 43 perczkor, nyugszik reggel 8 óra 7 perczkor.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig. Az iparművészeti muzeum nyitva 9—12-ig és 2—5-ig.

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 óráig délután 1 óráig.

Nemzeti muzeum képtár nyitva délelőtt 9—1 óráig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Természettudományi gyűjtemények muzeuma nyitva 10—12-ig. (Muzeum-körút 4.)

Technológiai iparmúzeum nyitva 9—1-ig és 3—5 óráig.

Rovargyűjtemény a nemzeti muzeumban nyitva 9—1-ig.

Deák-mauzóleum a kerepesi-uti temetőben nyitva este 5 óráig.

Muzeumi könyvtár nyitva 9—1 óráig. Egyetemi könyvtár nyitva 8—12-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva 3—8 óráig.

Az új országához kriptocárnok meglekint-bető 10—1-ig 50 krajczár belépődíj mellett.

## A negyedmiliós sikkasztás.

Arad, július 19.

Krivány János felesége ma a vizsgálóbíró idé-zésére Tusnádról Aradra érkezett és bátyjához, Purmann József pénzügyi tisztviselőhöz szállt. Köl-ler vizsgálóbíró délután hallgatta ki Kriványnét, aki ezután visszautazott Tusnádra. A vizsgálóbíró ki-vüle ma Szathmáry Gyula alispánt és Vörös Vidor tiszti ügyészt is kihallgatta, de vallomásukról nem szivárgott ki semmi hír.

Annyit azonban már kiderítettek, hogy Kriv-ány hogyan szerezte meg az értékpapirokat tar-talmazó Wertheim szekrény kulcsait. Pécskán Sán-dor előtt ugyanis Schvob Aurél volt az árvaszék elnöke. A beteges ember sokszor járnai sem birt s olyankor elküldte kulcsait Kriványnak. Ezt az al-kalmat használta föl a sikkasztó, hogy a kulcsok-ról pontos viaszlenyomatot készítsen. Az ellenőr kulcsát pedig még egyszerűbben szerezte meg: ő volt régebben az árvapénztár ellenőre s a kulcsok-ról akkor kényelmesen csináltathatott másodlatot.

Kriványnak Aradon óriási tekintélye volt. Legjobban bizonyítja ezt, hogy csak a minap vá-lasztották be az Aradmegyei Takarékpénztár váltó-bírói bizottságába. Hirtelen szökését egész csomó kihivatalnok siratja, mert Krivány jót állott min-denkiért és körülbelül hatvan—nyolcvanezer forint-nyi váltót szerezelt mint kezés. Ezeket a kölcsönö-ket a pénzügyesetek most természetesen felmondták.

Krivány háztartásában pazar fényűzést fejtett ki. Hat szobás lakásban lakott, amelyben csak a disztárgyak több ezer forintot érnek. Tizennégyezer forintot költött könyvtárára, amelyet a hozzáértők ezer forintra becsülnek. Gyermekeit az Első Magyar Általános Biztosító Társaságnál biztosította. Egy darabig negyedévenként fizette a biztosítás díját, de aztán meguntta az örökös levelezést s hat gyer-mekéért egyszerre kifizette az egész összeget, egyenkint négyezer forintot. Évenként Karlsbadba ment gyomorbaja miatt, itt is mint igazi nagyur élt, az orvosának például egy látogatásért husz forintot fizetett.

Krivány a múlt hóban tizennégyezer forintért házat vett Aradon, de néhány nap múlva eladta tizezerért. Azt hiszik különben, hogy nem vitt ma-gával negyven-ötvenezer forintnál többet, mert az elsikkasztott negyedmiliót elverte az utolsó évti-zed alatt.

Aradon lakó szülei csak szombaton értesül-tek arról, milyen rettenetes bünt követelt el a fiuk. Édesanyja beteg lett e hírre, látogatóinak egyre hajtogatja:

— Csak el ne fogják Jánoskát, hiszen ugyis olyan gyöngye szegény.

A Krivány lakásán tartott házkutatás alkal-mával egy szép angol nő arczképét és leveleit ta-láltak meg. E nővel Krivány Afrikában ismerkedett meg, amikor februárban ott járt. Azt hiszik, hogy a sikkasztó nem a sablonos uton menekült ki Amerikába, hanem Afrikába, szökött, hogy ott e-missel találkozhatassék.

## „Igy kellett lenni!”

Véres dráma végződött ma délelőtt ezekkel a szavakkal. Egy bagolyhiten élő házaspár között játszódtott le Rákosfalván. A házaspár szerette az italt, különösen a pálinka-italt. Az asszony rendszeren többet ivott mint a férfi, aminek állandó veszekedés volt a következménye és ennek a férfi úgy vetett véget, hogy meggyilkolta a balkézről való feleségét.

A férfit Romhányi Lászlónak hívják, negy-venhat éves kőműves előmunkás, az asszonynak Nyakas Józsefné volt a neve. Évekig éltek együtt békességben. Néhány hónapja Nyakasné is, Rom-hányi is állandóan a kocsmában tartózkodott s rendszeren Nyakas Józsefné volt kevésbbé józan és minden áldott nap verekedtek.

Vasárnap reggel jó korán kezdték lakásukon az ivást, csakhamar rózsaszínbe öltözködött mind a kettőjük előtt a világ s e közben szokás szerint összekülönböztek. Romhányi folyton azt emlegette, hogy Nyakasné szombaton tiz-forintot vett magához és egy ültőhelyben el-itta. A vita egyre hevesebbé vált és az asszony konyhakést fogott a kezébe, hogy az argumentálás annál könnyebb legyen. A férfi ekkor végtképpen kijött a békétüresből, kiragadta az asszony kezéből a nagy kést és felhasította vele az asszonynak a hasát. A sérültnek csak annyi ereje volt, hogy az ablakhoz szaladjon és segítségért kiáltson, azután összerogyott és meghalt.

A kiáltást odakint talán meg se hallották, vagy pedig aki meghallotta, nem hederített rá, mert Romhányiéék lakásán az ilyesmi napiren-den volt.

A gyilkos a halott láttára rögtön józa-nabb lett, fölfeszített két szál deszkát a padlóból, gödröt ásott, az asszonyt, úgy amint volt, eltemette és a deszkákat leszögezte. Az-után, mintha semmi sem történt volna, bezárta az ajtót és elment mulatni a kocsmába. Este-felé feltűnt a szomszédoknak, hogy Nyakasné sehol sem látják, jelentették az esetet a rendőr-ségnek s Romhányi Lászlót ma kézrekerítették. A ruha is véres volt még rajta.

— Miért tette ezt? — kérdezték tőle az első kihallgatás alkalmával.

— Így kellett lenni. Másképen nem szaba-dulhattam a hitvány személytől.

A gyilkost bezárták a rendőrség fogházába és holnap átkísérik a királyi ügyészséghez.

## Szentbeszéd a szoczializmusról.

(Hock János könyve.)

A mai olvasó-közönség kétfajta könyvet szeret olvasni. Vagy pornografikus novellát, vagy szentbeszédet. Az előbbit olvassa buzgón a hívők nagy serege, a szentbeszédet szeretik a hitetlenek. Azaz csak akkor szeretik, ha a pikáns történet Faublas-i — hogy is mond-juk csak — „magaslaton” van, a szentbeszéd-et pedig olyan szónok mondja vagy írja, mint Hock János.

Abból az alkalmából mondjuk el ezeket, hogy a könyvpiacson egy nagyon érdekes, na-gyon szép, értékes könyv jelent meg: „Mátyás-templomi szentbeszéd” czim alatt Hock Já-nostól. Azok a beszédek vannak benne, me-lyekért egész Budapest törte magát, hogy meg-hallgathassa. Az elolvasása, ahogy mondtuk, nyilván a hitetlenekre marad.

A nagyérdékű könyvből, amely az Athe-naeum kiadásában jelent meg, közlünk egy rövid mutatót, a második felét annak a be-szédnek, mely a szoczializmusról szól.

Azt mondják, hogy a társadalom lázbeteg, mert örült dolgokat cselekszik. Ki tette betegé? Ki rontotta meg a vért? Krisztus tanainak tiszta forrásvíze helyett maszlaggal itatták. Így mérgezték meg a vért s az őrzőgő társadalom testén most egymás után törnek föl a fekélyek. Hogy fogjuk ezt orvosolni? Könnyű reá megfelelni: vagy vissza fogjuk adni a népnek ismét a vallást és benne Krisztus szeretetét, vagy pedig lakolni fogunk. Vagy megtisztul a világ ismét az evangéliumnak gyógyforrásában, vagy pedig elpusztul az irigység-ben, a gyűlölködésben, az erkölcsi rothadásban. Ez a végeredmény. Nincs más kibontakozás. Tes-sék választani!

Higgyétek meg nekem, mindjárt nincsen szocializmus, mihelyt teljesítjük az apostolnak a rómaiakhoz intézett parancsát: „Tartozunk mi erősebbek az erőtlének gyarlóságait is elviselni.” Mert valamint a csillagok egy, okaiban megérthetetlen erőnek kényszere folytán egymás felé nehezdednek, hogy a világegyetemben az összhangot állandóan fenttarthassák és biztosíthassák, úgy kell az embernek is a szeretet erkölcsi kényszere folytán embertársához vonzódnia, hogy itt a földön a társadalmi összhangot biztosíthassuk.

Azért inog minden tekintély, azért pusztít sorainkban a nyomor, mert a szívek mélyéből nemcsak a hitet irtották ki, hanem a szeretet is kihalt. Hiába intett bennünket a Szentlélek:

— Ti magatok tanultátok az Istentől, hogy szeressétek egymást. S éljétek szeretetben, mint ahogy Krisztus is szeretett bennünket.

E századnak ugynevezett felvilágosodása a hit helyébe a tagadást, a szeretet helyébe az önérdéket; a keresztény kötelességek helyébe az egyéni boldogulást tette. Szóval: úgy akarta felemelni az embert, hogy lesüllyesztette az állatig.

Mit törődik a mai világ azzal, hogy embertársaink jólétén vagy családoknak boldogságán kell keresztülgázolnia? Hogyha ezzel önönmagának használhat? Csak akkor átkozzuk a társadalmat, mikor a mi nyomorunknak segélyezésére nem siet; de valahányszor a saját erőinket kellene lathatvannunk, hogy azzal mások nyomorát enyhítsük, oh akkor még a legnagyobb nélkülözéstől is közönyös szívvel fordulunk el. Pedig ismételve említetek testvéreim, hogy nincs a világon annyi szenvedés és nyomor, amennyit a szeretet gyámolítani ne tudna, anélkül, hogy ezzel az ember önmagának ártson.

Ezért kell segítségére sietnünk minden nélkülözésnek, minden nyomornak. Nem szánalomból vagy a szívnek pillanatnyi megindulásából, hanem Krisztus Urunk iránt való szeretetből, vagy amint az apostol mondja: Igazságot cselekedvén a szeretetben.

Szeretet! Ez az a közös társadalmi vagyon, amelyből egyformán meríthet gazdag és szegény, boldog és nyomorult. Mert valóban nem tudom, ki ad többet, ez a vagyonos-e, aki fölsőlegéből juttat valamit a szegényeknek is; vagy pedig az a földhöz tapadt koldus, aki meghallgatja egy másik szenvedő testvérjének a panaszát és így szól hozzá:

— Testvérem! Te szegény vagy! Én is. Szenvedsz? Én is. Nézz a szemembe! Szívemből sajnállak. Oh, jöjj, édes testvérem, sirjuk ki együtt magunkat, hiszen a szegény embernek olyan jól esik a sirás. Ha pedig egy kissé megnyugodtunk, gyerünk a kereszt elé imádkozni. Hidd el, hogy az még jobban fog esni nekünk.

Nincs más balzsama a sebzett szíveknek, mint a szeretetből eredő vigasztalás. Hiszen szeretet nélkül még az alamizsna is fájdalmat okoz, mert megaláz.

A napokban olvastam, hogy egy ember nem tudta nézni tovább öt anyátlan árva gyermekének éhségét s miután munkát sehol sem kapott, kétségbeesésében rágyújtotta a szobát magára és éhező gyermekeire. Irgalmas Jézusom! Hát szabad ilyen dolgoknak is megtörténni a világon?! Hát azért haltál te meg érettségünk a keresztfán, hogy ily nyomorultan pusztuljanak el körülöttünk szenvedő testvéreinknek ártatlan magzatjai.

Nincs, ennek az állapotnak nincs létjoga a földön. Mert szegénynek mindig lesznek velünk, de nyomorultaknak nem szabadna élni ezen a földön. A keresztény társadalomnak nem szabad eltűnnie, hogy legyenek emberek, akik tudnak is, akarnak is dolgozni és mégsem tudnak megélni.

Pedig hányan pusztulnak el így körülünk, mint a vízbe dobott kavics, anélkül, hogy maguk után nagyobb hullámokat vetnének. De ha az élet nyomora ily könyörtelenül gázol családokon keresztül, akik csak azért pusztulnak el, mert milliók közül sem akad egyetlen irgalmas szamaritanusunk; csoda-e, ha ily körülmények között folyton terjed a bűn és a rohadás, a társadalom alapjai pedig ingadoznak?

Mert sok ember van ám a világon, akik ily csendesen és zaj nélkül elpusztulni nem akarnak, hanem boszút esküsznek a szivtelen társadalom ellen és egytuttal kegyetlen eszközökhöz nyulnak. Miután a felbaráti szeretet még életük jogát sem akarta megvédeni, tehát majd megvédelmezik azt önmaguk.

Ime! Az elhagyatottság tudata így vezeti azt a vallástalan szívet a gyűlöletre, az erőszakoskodásra s ebben áll tulajdonképen a szocializmusnak a veszedelme.

A szenvedés és a nyomor, a bukott világnak erkölcsi törvénye a földön, mert ez az élet küzdelem és nem nyugalom, szenvedés és nem boldogság. Hiszen az élet fájdalommal kezdődik, kinlódások között folyik és halállal végződik.

De a fájdalomnak kiegyenlítésére a Megváltó lehozta a földre a szeretetnek törvényét, hogy azt testvéreinkkel szemben alkalmazhassuk s így egymáson segíthessünk. E cselekedethez pedig még a mértéket is megadta nekünk, midőn szeretetből föláldozta érettségünk életét a keresztfán. Ez az áldozat a szeretetnek tetőfoka, mert senki sem szerethet jobban, mint életének árán, vagy amint az Üdvözítő mondotta: Senki sem szeretheti jobban barátjait, mint amikor életét adja értük! S ezt tette értünk az Üdvözítő!

Oh, testvéreim! Ily nagy szeretet láttára ki zárkozhatnék el ridegen szenvedő embertársának testi vagy lelki nyomorusága elől, mikor az az irgalmat osztogató Jézus nevében könyörög hozzánk egy kis szeretetért. A mi Urunk Jézusunknak nevében, aki maga mondta egykor: Amit egynek cselekeszték a szegények közül, azt velem cselekeszték.

Értitek-e ezt a szót, testvéreim?! Az a falat kenyér tehát, amit az éhezőnek nyújtasz, a te Krisztusodat táplálja; az a ruha vagy rongydarab, amit annak a didergő koldusnak a testére vetsz, a te Jézusod meztelenségét fődözi be. Az a láztól reszkető beteg a mi Jézusunk, az a meggyötört, szenvedő ember az én szenvedő Üdvözítőm. Ha letörölöm felebarátom arcának könyvét, az ő vértől verejtékes arcát törölgetem s hogyha ezt a munkát Krisztus iránt való szeretetből teszem, akkor kezemben az a kendő csak épen olyan szent, aminő szent volt egykor az a kendő Veronikának a kezében.

Az az elhagyott árva, vagy az az utczában könyörgő koldus tehát az én elhagyott, könyörgő Istenem. Ember! El ne menj tehát mellette közönyös szívvel és meg ne tagadd tőle az irgalmaságot, mert bizony bizony mondom neked, az én felfeszített Uramnak és Istenemnek nevében mondom neked, oly boldog lész egykor, aminő irgalmas voltál. Amen.

## A Valpurgis-éjszakából.

— Két rendőri hír. —

Pálmai Károly, a magyar államvasutak budapesti hivatalnok, aki nagyon belemélyedt a spirítiszta hőbortba, ma délután megőrült. A szerencsétlen ember fölment a Disz-tér 13. számú házában első emeletére és végigkopogtatta a falakat. A lakóknak föltűnt Pálmai viselkedése és rendőrt hívtak. A rendőr telefonozott a mentőkért, akik az őrt bevitték a főkapitányságra. Ekkor már sötét este volt. Addig is, míg rákerült a sor, az első emelet folyosójára vitték, ahol két rendőr és néhány rendőrhivatalnok volt. Az őrt egyideig csendesen viselkedett, aztán elkezdett beszélni.

— Az én jó házi szellemem megsugta nekem, hogy Dreyfus ártatlanul szenved. Tudom, nekem is rossz végem lesz. Vagy halántékon lövöm magamat, mint a sógorom, Schmidt Ferenc, vagy az a haszontalan Horváth József Csizről az Ördögzigetre deportáltat! Nem bánom! Legalább együtt szenvedek Dreyfussal.

Aztán meglátta, hogy a második emelet folyosójának egyik ablakán nagy világosság áradt ki és egy rendőr hajol ki rajta. Az őrt áhitatosan nézett föl, aztán összetette a kezét, majd megkapkodott a világosság felé.

— Mit csinál? kérdezte tőle egy rendőr-tisztviselő.

— Az a delejes áram, szólt. Megint összetette kezeit és a második emeleti rendőrhöz fordulva így szólt:

— Segíts, óh szűz Mária, a szegény Dreyfuson, aki ártatlanul szenved az Ördögzigeten. Segíts rajta, hogy megszabadulhasson szenvedéseitől, amelyet méltatlanul mértek rá az emberek!

A rendőr behuzta a fejét és tovább sétált a folyosón. Az őrt lehorgasztotta a fejét és bánatosan szólt:

— Nem akar segíteni!

Ezután levitték az ügyeletes tisztet, hogy kórházba szállítása iránt intézkedjen. A tisztviselő azonban egyébbel volt elfoglalva és az őrtnek két rendőr között várakoznia kellett.

Pleskó Magdolna, tizenöttestendős cseléd-leány a Hunyady-utca 41. számú házban szolgált egy hentesnél. A hentesleányok folyton üldözték a csinos leányt. Annyira üldözték már szegényt, aki nem tudott magán segíteni, hogy elméje megháborodott.

Ma este fel akart menni a Mester-utca 38. számú házban lakó rokonaihoz, a kapu alatt azonban kitört rajta az őrtség. Az őrtálló rendőr hívatta a mentőket, akik a boldogtalan teremtést bevitték a rendőrségre.

Az ügyeletes tiszt szobájában találkozott a két őrt.

A tisztviselő kérdezősködött a leány viszonyairól. Természetesen igen furcsa feleleteket kapott.

— A sógorom — mondta a leány — fölhozott ide, hogy itt jól élhetek majd. Aztán nem tördött velem. Rossz emberek közé kerültem, rosszat kívántak tőlem.

— Szegény, ez is áldozat! — szólt sajnálkozó hangon Pálmai.

— Mindig rosszra akartak csábítani.

— Szegény! — szólt ismét az őrt.

— Azt is mondták, hogy rosszak a papok és hogy ütni kell a papokat.

Az őrt férfi erre nagyon nevetett és tapsolt.

— Ugy van, úgy van! Ütni kell a papokat!

A leány tovább is akart még beszélni, de nem hagyták.

A mentők kocsija várt rájuk.

Pálmai nagyon kiabált, mikor a kocsihoz vittek. A rendőrtisztviselő rászólt:

— Nem röstel az utcán ilyen lármát csapni?

— Mért röstelnék? felelte Pálmai. Legfeljebb azt hiszik rólam, hogy bolond vagyok.

Aztán föltették a két őrt a kocsi, elhelyezték őket és az ajtó becsapódott mögöttük...

Elindultak nagy dühöggel a Lipótmező felé...

## Nagy-Maros nevezetességei.

Ezzel a címmel lapunk legutóbbi számában nagymarosi nyaralók információi után megírtuk, hogy a nagymarosiak a napokban gyűlést fognak tartani, melyen megbeszélnek, mit tehetnének a közbiztonsági állapotok javítására, melyek Nagy-Maroson nem a legjobbak. Erre vonatkozólag ma a következő levelet kaptuk:

Nagy-Maros község előljáróságától.

Tekintetes Szerkesztőség!

Mai becses lapjában „Nagy-Maros nevezetességei” cím alatt foglalt közleménye következtében az alulírott előljáróság kénytelen az igazság kedvéért a tényállást a valóságnak megfelelőleg leírni, kérve a tekintetes szerkesztőséget, miszerint a sorokat becses lapjában közzétenni sziveskedjék. Az eset a következő:

Folyó hó 16-án este Kmetty Antal helybéli mézsáros kocsiával a mezőre akart menni, midőn lova már az udvarban megvadult s vad rohanásban rontott az utca felé; a kapu-ozzlopba ütődő kocsi izzé-porrá törött, a kocsi ülő Kmetty súlyos sérülésekkel a kocsi romjai alatt fekvé maradt, a ló pedig elszabadulva, a főtéren száguldott lefelé, míg egy vaarácba ütődve, megállt.

A főtéren összegyűlt nyaraló-közönség azonban az ijedtségen kívül más bánalmat nem szenvedett, mert a ló a néptömeget 15–20 méternyi

távolságra kerülte ki; egy nő a páni félelemben elájult s egy közellevő ház kapuja alá vitetett. Az előjáróság a történetről meggyőződést szerzendő, megjelent a helyszínen s kérdéseire néhány nyaraló férfi minden ok nélkül a következő választ adta: „Ti nyomorult gazemberek, pénzünket már birjátok, most már várunk is akarjátok“, továbbá: „Az előjárók nyomorult vad kutvák, azért fegyverkezünk ellenük s lövöldözzük le ezen fickókat a nyílt utcán“.

Ehhez hasonló számtalan legdurvább sérelmekkel illettünk azért, mert egy ló megbokrosodását nem voltunk képesek meghusítani.

Ezen nagymérvű bántalmazások miatt az illetők ellen a bünyefenyítő eljárást megindítottuk, egyúttal kértük a vizsgálat keresztül vezetését.

A nyaraló közönséggel szemben tanusított viselkedésünknek elbírálását azon családokra bizzuk, melyek Nagy-Maroson évek hosszú során át békésen élvezik át a nyarat, ezek tudják, s ha kell bizonyítani is fogják azt, hogy minden lehetőséget megtevéünk és megteszünk kényelmükre.

Antiszemitizmussal is vádolja az a néhány bujtogató az előjáróságot. E tekintetben is hivatkozunk a fenti családokra, de különösen a köztünk élő és itt született izraelitákra — ezen értelemben soha egy hang sem hallatszott eddig községünkben — az előjáróság a tőle legkitalálhatóbb módon igyekezett az összhangot fenntartani.

Lelketlen izgatók rontottak az idén csendes falunkba, kik minősíthetetlen eljárásukkal a különben békés lakosság lelkiületét feldulják s ha ez tovább is így halad, gyengének bizonyul az előjáróság erélye az izgatók által felélesztett fagyűlölet elnyomására.

Ezen tényállás valódiságát a legközelebbi napokban megtartandó vizsgálat fogja kideríteni és megállapítani, — az eredményt a tekintetes szerkesztőségnek becses tudomására fogjuk hozni.

Tisztelettel vagyunk  
Nagy-Maroson, 1898. július 19-én.

Hollady Nándor Nírgreisz István  
jegyző. bíró.

### Tüzkárok statisztikája.

A kereskedelmi miniszter rendeletéből a statisztikai hivatal összeállította a magyarországi tüzkárok statisztikáját az 1895. és 1896. esztendőkről. A jökora kötetet tevő munkálata a tüzkár-statisztika fejlődésén és a tüzrendészeti adatokon kívül egész csomó táblával nyújt képet a tüzkárokról.

Ebből a fejezetből vesszük ki a legérdekesebb adatokat. Gazdasági szempontból is széles körök figyelmét fogják ezek felkeltani, mert a tüzkárok évről-évre ismétlődő súlyos károkat okoznak a közgazdaságunkat. Csak hogy még sokkal terheesebbek, mint a hasonló összegű adók, mert a lakoságnak csak egy kis töredékét sújtják s azt sem anyagi erejéhez mért arányban. A kárviselés egyenlőtlenségének némi mérséklésére szolgál a biztosítás, mely végeredményében lehetővé teszi, hogy a kárt ne kizárólag a kárvallott viselje, hanem mindazok, kik javaikat tüzkár ellen biztosítják. Csak hogy a biztosítás ma még nincs nálunk annyira elterjedve, hogy a tüzvézek által okozott károkat nemcsak a közvetlen kárvallottak kis száma, hanem apró részekre osztva, tüzveszélynek kitett értéke arányában, az összeség minden tagja viselné. Ma még a tüzkároknak jóval több mint felét, maguk a közvetlen károsultak szenvedik s az aránytalan teher nem egy gazdasági existenciát rákódít meg, vagy tesz teljesen tönkre. Fokozza még a tüzkárok árnyoldalát, hogy anyagi értékek minden haszon nélkül semmisülnek meg. Az adók állami célok megvalósítására szolgálván, közvetve a magánosoknak is hasznokra válnak, másrészt pedig számtalan csatornában át visszafolyanak és táplálják, elevenítik a közgazdasági élet vérkeringését. A tüzveszélyek folytán megsemmisült javak teljesen, minden ellenszolgáltatás nélkül elvesznek úgy az egyesre, mint a közre.

Magyarország aránytalanul sokat szenved tüzkároktól. A magyar birodalomban az évi tüzkárok értéke újabb időben 12 és 20 millió forint között váltakozott, Ausztriában 19 és 22 millió, Poroszor-

szágban 27 és 29 millió forint között. Ki merné állítani, hogy a tüzveszélynek kitett objektumok értéke közt ugyanez arány áll fenn a három országban? Nincs módunkban megállapítani a károsodási arányt, de aki csak némileg tájékozva van a három ország vagyoni viszonyai felől, az idézett számokból első tekintetre látja, hogy a nemzeti vagyonnak nálunk aránylag nagyobb százaléka semmisül meg tüzvézek folytán, mint akár Ausztriában, akár Poroszországban. Még van egy más jellemző körülmény is a mi hátrányunkra: a tüzkárok értékének roppant nagy ingadozása; ez még a biztosítást is nehézzé, kockázatosná teszi.

Tagadhatatlan, hogy az az általános törvény, hogy minden rosszban rejlik egy kis jó, a tüzkároknál sem tagadja meg magát; ezek hatása sem nyilatkozik mindig hanyatlásban, elszegényedésben. A szerencsétlenségeknek van bizonyos tisztító, nemeseítő hatásuk: előmozdítják a szorgalmat, takarékosságot. A tüzkároknál pedig ehhez még egy speciális körülmény járul: a jobb építkezések terjedése, lakviszonyok javulása, községek csinosodása. Elégszer látjuk, hogy leégett rossz viskók helyén mint támad a csinos házak sora. Sokszor egy-egy tüzvész a község fejlődését nem hogy megakasztaná, hanem inkább előmozdítja. Ez azonban mind nem nyújt távolról sem kárpótlást a tüzvézek okozta veszteségeikért s a közigazgatásnak fontos feladata lehetőleg gátat vetni a nemzeti vagyon ilyen módon való pusztulásának. Ezért bírnak különös érdekekkel a tüzkár-statisztika tanulságai és pedig nemcsak azok, amelyek a tüzrendészeti intézkedéseket ismertetik, hanem maguk a tüzesetek is a jellemzőbb momentumok kidomborításával.

A tüzesetek számánál, okainál s a szenvedett kár értékénél már a multtal némi összehasonlító anyag is kínálkozik.

A következő táblázatban például a magyar anyaországra szorítkozva, a tüzesetek számát a tüzvész által látogatott községek számával állítjuk szembe:

Év	A tüzvész által látogatott községek		A tüzesetek összes száma
	száma	az összes községek %-ában	
1882	4088	31-85	7.928
1883	4114	32-05	7.847
1884	4322	33-75	8.614
1885	4726	36-89	9.731
1886	4692	36-63	10.100
1887	4835	37-76	10.594
1888	5061	39-55	11.419
1889	4881	38-25	10.331
1890	5261	41-39	12.369
1891	5006	39-48	10.966
1892	5172	40-77	11.043
1893	4798	37-84	10.518
1894	5073	40-36	11.356
1895	4587	36-21	9.119
1896	4607	36-36	9.736

Ennél a táblánál azonban sokkal érdekesebb az alábbi három kimutatás, amelyek közül az első arról számol be, hogy az 1895. és 1896. esztendőben az egyes hónapokra elosztva mennyi tüzkár érte az országot; a második azt mutatja be, hogy mi volt mindenkor a tűz oka; a harmadik pedig, hogy mi esett a tüznek áldozatául.

Az első tabella a szenvedett kárt forintokban így tünteti fel:

	1895		1896	
	forint	száma	forint	száma
Január	262.402	780.968	539.692	677.945
Február	251.495	639.692	677.945	688.701
Márczius	299.025	677.945	677.945	976.696
Április	906.270	688.701	976.696	1.167.775
Május	2.533.051	976.696	1.167.775	1.307.576
Június	836.763	1.167.775	1.307.576	1.507.907
Július	1.007.769	1.307.576	1.507.907	1.811.182
Augusztus	1.739.049	1.507.907	1.811.182	1.364.737
Szeptember	1.871.215	1.811.182	1.364.737	868.073
Október	1.212.342	1.364.737	868.073	761.693
November	789.082	868.073	761.693	
December	428.681	761.693		
<b>Összesen:</b>	<b>12.186.154</b>	<b>11.952.945</b>	<b>12.186.154</b>	<b>11.952.945</b>

A második tabella a tüzvész okai szerint így mutatja ki a károkat:

	1895		1896	
	forint	száma	forint	száma
Gyújtogatás	611.354	567.928	21.448	17.927
Öngyújtás	21.448	17.927	241.764	242.242
Villámcsapás	241.764	242.242	336.129	570.263
Gyermekek játéka gyufával	336.129	570.263	164.798	130.680
Világító szerekkel gondatlan bánás	164.798	130.680	734.889	863.224
Egyéb hanyagság	734.889	863.224		
<b>Együtt:</b>	<b>2.110.390</b>	<b>2.433.263</b>		

### II. Vételmezett ok:

Gyújtogatás	8.284.595	2.316.255
Öngyújtás	62.826	391.475
Gyermekek játéka gyufával	893.003	601.103
Világító szerekkel gondatlan bánás	126.315	194.512
Egyéb hanyagság	2.711.505	2.491.800
<b>Együtt:</b>	<b>6.790.244</b>	<b>5.995.146</b>

### III. Ismeretlen ok:

<b>Összesen:</b>	<b>12.186.154</b>	<b>11.952.945</b>
------------------	-------------------	-------------------

A harmadik tabella végül az elégett tárgyak szerint osztályozza a károkat:

	1895		1896	
	forint	száma	forint	száma
<b>I. Ingatlanok.</b>				
<b>A) Épületek.</b>				
Lakóház	2.160.197	1.659.406	2.282.169	2.008.531
Gazdasági épület	2.282.169	2.008.531	1.136.757	1.259.336
Lakóház és gazdasági épület	1.136.757	1.259.336	578.221	989.378
Gyári vagy ipari épület	578.221	989.378	28.379	28.600
Iskola	28.379	28.600	266.233	340.588
Egyéb épület	266.233	340.588		
<b>Együtt:</b>	<b>6.452.456</b>	<b>6.285.839</b>	<b>44.119</b>	<b>50.039</b>
<b>B) Erdő.</b>				
Ingatlanok összesen	<b>6.496.575</b>	<b>6.335.878</b>		

<b>2. Ingóságok.</b>				
Házi állatok	193.671	210.491	533.468	405.728
Butor, ruhanemű és házi eszközök	533.468	405.728	908.940	803.125
Gabona asztagban	908.940	803.125	1.360.373	1.169.897
Tukarmány, szalma	1.360.373	1.169.897	860.743	431.577
Szemes gabona	860.743	431.577	561.272	497.968
Gazdasági eszközök	561.272	497.968	549.723	639.576
Gyári felszerelések	549.723	639.576	116.205	103.690
Egyéb ipari eszközök	116.205	103.690	611.478	875.635
Arukészletek	611.478	875.635	159.807	180.545
Fakészletek	159.807	180.545	333.889	299.337
Egyéb tárgyak	333.889	299.337		
<b>Ingóságok összesen:</b>	<b>5.689.579</b>	<b>5.617.067</b>	<b>12.186.154</b>	<b>11.952.945</b>

A statisztikai hivatal munkálata egyébként megyék szerint is a legnagyobb részletességgel állította össze az adatokat, különben pedig minden tekintetben teljes képet nyújt az 1895. és 1896. esztendőben történt tüzkárokról.

## SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

\* A Besseney-szobor átvétele. Az országos képzőművészeti tanács és Szabolcs vármegye küldöttei ma délelőtt jöttek össze Kallós Ede szobrász várbazári műtermében, hogy megtekintsék Besseney György, a gardista költő emlékszobrának a mintázatát. A bizottság, melynek tagjai voltak a tanács részéről Lotz Károly, Strobl Alajos, Fadrusz János és Rauscher Alajos, a megye részéről Mikecz János alispán, Józsa András főorvos és Kovács István törvényszéki bíró, beható szemle alá vette a szobor-mintát, mely Besseney-t álló alakban, a nemes testőrök festői egyenruhájában örökíti meg. A délcsez katoná arca és tartása sejteti a filozófus költőt. A bizottság a mintát minden tekintetben sikerültnek találta a művésztől, elismerésének kifejezése mellett, hivatalosan átvette. A szobrot, mely a természetben hat méter magas lesz, még a nyáron ércbe öntik s ünnepélyes leleplezését október közepén tartják meg Nyíregyházán.

\* Városligeti szinkör. A városligeti szinkörben rövid egymásutánban már az ötödik ujdonság kerül színre. Ez az ötödik premiére a „Fiacre 117” lesz, amelyet francziából Makroczy János, a vígszínház tagja fordít. Közben a „Háromláb kapitány” naponta zsufolt házat csinál.

\* Kassai színház. Leszkay András aradi színtársulata rendkívül nagy művészi és anyagi sikerrel játszik Kassán. Ennek a városnak nagy és intelligens közönsége meleg támogatásban részesíti a kitünően szervezett társulatot. Az előadások magas színvonalon állanak és az ottani sajtó elismeréssel szól különösen György Ilonáról, a drámai primadonnáról, aki nemrég még a budapesti Nemzeti színház tagja volt. A „Folt, amely tisztit” Matilde szerepében és az „Orthon” Magdájában ez a fiatal színésznő meglepő sikert ért el. Kivülre még Pintárné Szép Olga, a Vígszínház volt tagját dicsérik. A férfiak közül Pinter Imréről és Kezler Edeéről írnak sok szót. Eddig vendégszerepeltek ott Ujházy Ede és Gál Gyula, legközelebb pedig Jászai Mari és Tapolczai Dezso utaznak le Kassára. Leszkay társulata augusztus közepén — szerződése értelmében — Egerbe kassai és azeptember végén vonul vissza teli szállására, Aradra.

## FŐVÁROS.

(A budavári plébánosválasztás a közigazgatási bíróság előtt.) A nemrégiben megtartott budavári plébánosválasztás ellen tudvalevőleg Kovács Pál ügyvéd felebbezést adott be a közigazgatási bírósághoz. A közigazgatási bíróság a felebbezést Wekerle Sándor elnöklése alatt tárgyalta. A bíróság rövid tanácskozás után azt a határozatot hozta, hogy miután a felebbezés hatáskörébe nem tartozik, azzal érdemileg nem is foglalkozik és visszautasítja, mert: a bíróság hatásköre csakis községi és törvényhatósági alkalmazottak választása ellen beadott panaszokra terjed ki, a budapesti plébánosi állások, habár választás itt is van, de ez csak a bemutatásra vonatkozik és a papot fővárosi alkalmazottá nem teszi: a közigazgatási bíróság tehát nem bocsátkozhatik annak érdemleges tárgyalásába. Dr. Nemes Antal, az új budavári plébános tehát most már véglegesen elfoglalhatja hivatalát.

(Várkonyi és a főváros.) Várkonyi István fogságra vetett szoczialista vezér bajba került a fővárossal. Az egyik háza előtt, az Izabella-utca 5. szám alatt nem csináltatta meg a gyalogjárót és a munkát a főváros végeztette el — Várkonyi költségére. Várkonyi felebbezett, közgyűléshez, miniszterhez, azt erősítve, hogy sokkal több kockakövet számít föl a főváros, mint amennyit leraktak. A miniszter föl is oldotta a közgyűlés határozatát s elrendelte, hogy Várkonyi háza előtt olvassák meg a köveket. A kölvásó bizottság Martin Ottó műszaki tanácsos, Fock Ede fővárosi mérnök, Borbély Viktor, Várkonyi ügyvédnek a Eötvös Károly, Várkonyi védője ma nézte meg a köveket s konstata, hogy a főváros nem akarta megcsalni Várkonyit.

## TÖRVÉNYKEZÉS.

— A községi választások epilógusa. A legutóbbi községi választások alkalmával konfliktus támadt dr. Göcz József igazgató fővárosi bizottsági tag és Hampel Sándor városbíró között, aki a szavazatszedő küldöttség elnöke volt. Az öszezokozásán onnét származott, hogy Hampel Sándor a központi választmányhoz beterjesztett jelentésében azt írta, hogy dr. Göcz a választóknak kínálgatja magát, mint egy fölciczomázott dáma és terrorizálja a gyermekek szüleit. Dr. Göcz e kifejezéseket sértőknek találta magára nézve és becsületsértésért panaszt emelt Hampel Sándor ellen a büntető járásbírósnál, ahol Kabdebó Gyula bíró előtt ma délelőtt volt ez ügyben a tárgyalás. Minthogy dr. Keszits Antal, mint Hampel képviselője, mindjárt a tárgyalás elején kijelentette, hogy a panaszos részéről inkriminált kifejezések hivatalos jelentésben foglaltatnak és így nyilvánvalólag sértő szándék nélkül történtek: dr. Göcz e nyilatkozattal megelégedvén, a bíró a további eljárást megszüntette.

— A dob-utcai rablógyilkos. Mult év januárban egy elrűllött morva csavargó: Hradil Alfonz a dob-utczában meggyilkolta és kirabolta Koch Józsefné, született Scheidl Katalint, egy szegény öreg asszonyt. Az elrablott holmikat zálogba csapta és Bécsbe utazott, ahol Szlávik Márián követett el rablógyilkossági kísérletet. Bécsből is sikerült elmenekülnie és hónapokon keresztül kóborolt az országban, míg végre a csendőrök az ország határán, a Verchovinák között letartóztatták. A csendőrök és a vizsgálóbíró előtt töredelmes vallomást tett, a végtárgyaláson azonban konokul tagadott. A budapesti királyi törvényszék gyilkosság és rablás büntette miatt kötélfalálra ítélte el Hradilt, de a királyi ítélőtábla nem látta fönskorogni a gyilkosság összes ismérveit és szándékos emberölés, valamint rablás büntette miatt életfogytiglani fegyházra utasította. A védő a királyi kuriához felebbezett, amelynek süneti tanácsa Paizs Andor elnöklése alatt, Németh Péter előadása alapján ma foglalkozott a dob-utcai rablógyilkos bűnpörével és hosszú tanácskozás után helybenhagyta a királyi tábla ítéletét. Ezzel jogerőre emelkedett Hradil büntetése. A magyar bíróságok most kiadják a bécsi országos törvényszéknek, amely a Szlávik Márián elkövetett gyilkossági kísérlet miatt vonja felelősségre.

## Azok a szakértők!

Másodizben tárgyalta ma a büntető törvényszék Kristofori Teréz házimesterné bűnpörét, akit azzal vádolnak, hogy háromszétdős leánykáját addig ütötte-verte, amíg a gyermek meg nem halt.

Az első tárgyalás alkalmával Kristofori Teréz tagadta, hogy gyermekét kizozta volna és azt erősítette, hogy a halálozás napján nem is volt odahaza. A szüleitől ugy hallotta, hogy a kis leány felkuszott az asztalra, onnan lebukott és halálát valószínűleg agyrázkódás okozta.

A gyermek holttestének bonczolása alkalmával felvett jegyzőkönyv szerint az ütlegek csak akkor idézték volna elő a gyermek halálát, ha egy időben történtek volna. Minthogy azonban az ütések nyomainak különböző színe arra enged következtetni, hogy a sérülések más-más időpontban történtek, ezek egyenkint nyolcz napon belül gyógyultak volna meg. Körülbelül ez volt a tartalma a bonczjegyzőkönyvnek, amely egyébként annyira homályos szerkezetű és határozatlan volt, hogy dr. Mózes László védő, valamint dr. Böhm Alajos alügyész dr. Ajtay Sándor orvosszakértő személyes meghallgatását kérték.

Dr. Ajtay ugy nyilatkozott, hogy a vádlottat nem terheli felelősség a kis leány halála körül, mert ezt minden jel szerint a g y r á z k o d á s idézte elő.

A törvényszék végighallgatta az orvosszakértő véleményét, de ezt sem találta elég precíznek és ezért arra kérte dr. Ajtayt, hogy véleményét nyújtsa be írásban is. Két hónap multán a szakértő orvos csakugyan benyújtotta írásban a véleményét, amely azonban — a törvényszék legnagyobb meglepetésére — homlokegyenest ellenkezik dr. Ajtaynak a tárgyaláson adott véleményével. Határozottan azt állítja ugyanis, hogy a vádlott a leány halálának okozója. Amikor pedig Ajtayt figyelmeztették az ellentétre, azt állította, hogy a tárgyaláson nyilvánított véleményét tévesen vették jegyzőkönyvbe.

A tárgyalás folyamán felmerült negyedik orvosi vélemény dr. Herczogh Adolf-é, akit Kristofori Teréz legelőször hívott gyermeke holttestéhez és akitől egy halotti bizonyítvány kiállítását kérte. Dr. Herczogh, aki a gyermek testén rögtön észrevette az ütések nyomait, az asszony kérését megtagadta. Tanuként kihallgatván, ugy vélekedett, hogy a halált valószínűleg az ütések folytán beállott agyrázkódás idézte elő, mert egyik-másik ütleg oly helyen érte a gyermeket, amely rendkívül érzékeny és amely inkább belső, mint külső sérülésre enged következtetni.

Knyei eltérő orvosi véleménynyel szemben a törvényszék nem tehetett egyebet, mint hogy az igazságügyi orvosi tanácshoz fordult, hadd adja elő az is a véleményét. Ez be is érkezett és oda konkludál, hogy a gyermek halála nem az ütlegek következménye.

A ma délután Agoraszto Péter elnöklésével megtartott végtárgyaláson tehát a bíróság öt orvosi véleménynyel állott szemben, melyeknek csaknem mindegyike másként nyilatkozik.

Sorjába újból kihallgatták a tanukat, akik mindannyian azt vallották, hogy Kristofori Teréz kegyetlenül bánt a gyermekével, ütötte, verte és rugdosta, ahol érte. Egyedül a vádlottnak még életben levő 10 éves kis leánykája igyekezett az anyját menteni.

A bíróság ezután felolvasta a már fentebb ismertetett orvosi véleményeket, amelyeknek meghallgatása után dr. Böhm királyi alügyész előterjesztette vádbeszédét, dr. Mózes László pedig a védelmét.

Félnyolcz tájban hozta meg ítéletét a bíróság, amely bűnösnek mondta ki Kristofori Máriát ugy a súlyos testi sértés (mert egy ízben ugy megverte a leányát, hogy kórházba kellett szállítani), mint a halált okozó súlyos testi sértés büntetésében s ezért öszzbüntetés képen hat évi fegyházra utasította. A törvényszék azzal indokolta ítéletét, hogy beigazoltnak látja, hogy a gyermek agyrázkódását anyjának ütlegei idézték elő. A vádlott felebbezett.

## SPORT.

+ Német lovak Kottlingbrunnban. Talán sohasem volt pályáinkon a német tenyészítés annyira képviselve, mint az idén lesz Kottlingbrunnban. Tegnap ugyanis a következő német lovakat szállították el Németországból Kottlingbrunnba: Gense, Ise, Petersell, Kleine Französin, Rothlicht, Siegesthaler, Sister Franzes, Snob és Sonnenberg.

+ Az angol derby és az Oaks. A két év mulva döntésre kerülő angol derbyre és az angol Kanczadíjra ma volt a nevezési határnap.

+ A kottlingbrunni versenyek. A kottlingbrunni meeting vasárnap kezdődik, melynek első és második napjára már a nevezések is megtörténtek. Az első napon a gátverseny 14, a kétévesek versenye 23, a handicap 32, az akadályverseny 13, az urlóvasok versenye 20 nevezéssel zárult. A második napra az akadályversenyre 8, az urlóvas versenyre 31, a kétévesek handicapjére 36, az akadályversen-handicapre 21, a gain farn-díjra 19 lovat neveztek.

+ A párisi Grand Prix. A kerékpárosok „Grand Prix de Paris“-jára már beérkeztek a nevezések, melyeknek eredménye a következő:

Németország: Arend.  
Amerika: Geo Banker.  
Angolország: Chinn és Parbly.  
Belgium: Ban den Born, Protin, Gvogna, Burca, Delen, Houbent.  
Brazilia: Oliveira.  
Franciaország: Bourillon, Carmont, Cornet, Courbe d'Outrelon, Deschamps Dary, Domain, Der-naucourt, Ehrmann, Girardot, Gvass, Gougolz, Gentel, Jaquelin, Louvet, Mathieu, Masson, Marix, Mercier, Morin, Prevost, Piette, Ricuport, Ruinart, T. Reboul, Ramon, Rouquette.  
Hollandia: H. Meyers.  
Olaszország: Ponterchy, Minozzi, Singrossi, Pardini, Momo, Magli, Bixio, Ferrari és Tommaselli.

## A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Lak Gizella okleveles kisedővönőt az abrudbányai állami kisedővódához óvónóvé, a kereskedelemügyi miniszter Mészáros János miniszteri segédfogalmazót a központi statisztikai hivatalhoz ideiglenes minőségű miniszteri fogalmazóvá, dr. Gunesch Gusztáv czinnel és jelleggel felruházott miniszteri segédfogalmazót pedig valóságos miniszteri segédfogalmazóvá, az igazságügy miniszter dr. Berinkey Dénes szódói ügyvédet a budapesti törvényszékhez aljegyzővé; Géresy János nagybányai és Sziráki Bertalan nagymihályi járásbírói telegkönyvvezetőket, jelenlegi alkalmazásuk helyén, a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába telegkönyvvezetőkké, Farkas István balassa-gyarmati törvényszéki írnot a turóc-szentmártoni járásbíróshoz segéd-telegkönyvvezetővé nevezte ki.

Árverések a fővárosban. Böhm Ferencz ingóságai VII. Damjanich-utca 43. július 22. Dr. Binét Arnold ingóságai IV. Károly-körut 2. július 27. Wittich Sándor ingóságai IX. Ferencz-körut 3. július 27. Gáll István ingóságai VIII. Erzsébet király-ut 45. július 22. Vasvári Lajos ingóságai IX. Üllői-ut 41. július 20. Grünwald Jakob ingóságai IV. Mária Valéria-utca 12. július 20.

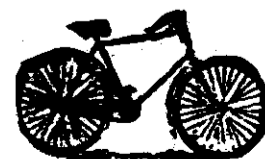
A vidéken. Wohl Henrik és társa ingóságai Girálton július 22. Isakovits Fáni ingóságai Aradon július 29. Ecsedi Ferencz ingóságai Szegeden július 30. Beke László ingatlana Debreczenben augusztus 4. Farkas Sarolta ingatlana Szász-Régenben augusztus 2. Pollák E. ingatlana Bellatinczon (Alsó-Lendva) július 21. Szikszay Gyula ingatlana Debreczenben július 25. Nozdroviczky Mária ingatlana Lutillában (Körmöczbánya) augusztus 2. Szcavenik Ferencz ingatlana Nagyváradon augusztus 23.

Pályázatok. A borosjenői (Arad) járásbírósnál albirói állásra, a szolnoki pénzügyigazgatóságnál titkári állásra, az erzsébetvárosi törvényszéknel telegkönyvi átalakító díjnoki állásra lehet a folyamodványokat benyújtani.

## NYILT-TÉR.

Császárfürdő  
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hővizű gyógyfürdő páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás, ásványvíz uszodákkal, ká-és kádfürdővel, 200 kényelmes lakosztállal. Legszolidább kezelés. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve. 753



Columbia

világhírű amerikai kerékpár gyártmányok, saison előrehaladottsága miatt árengedménynyel árusíthatnak, ugyintén a Steyr Meteor kerékpárok is.

FODOR KÁROLY és Társa V., Erzsébet-tér 17.

Nyári-tekla: Arena-ut és Landvay-utca sark.

## KÖZGAZDASÁG.

## Közgazdasági táviratok.

Frankfurt, július 19. (Esti tőzsde.) Osztr. hitelrészvény 304.—. Osztrák-magyar államvasut 304.62. Déli vasut 69.1/2. Az irányzat csendes.

Hamburg, július 19. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 304.20. Az irányzat csendes.

## New-York, július 19. (C. T. B.)

	július 19. cents	július 18. cents
Buza júliusra	82 <sup>3</sup> / <sub>4</sub>	82 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>
szeptemberre	73 <sup>5</sup> / <sub>8</sub>	72 <sup>1</sup> / <sub>4</sub>
decemberre	73 <sup>1</sup> / <sub>4</sub>	72 <sup>1</sup> / <sub>4</sub>
Tengeri szeptemberre	88	88

## Chicago, július 19. (C. T. B.)

	július 19. cents	július 18. cents
Buza szeptemberre	68 <sup>3</sup> / <sub>8</sub>	67 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>
Tengeri szeptemberre	33 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>	33 <sup>5</sup> / <sub>8</sub>

## Mezőgazdaság.

A cukorrépa állása Csehországban — mint Prágából távirják — az utóbbi időben ismét kielégítő. Eleinte az esős időjárás ártott a plántáknak; de mióta az idő szárazabb, minden jobbra fordult. Ha a kilátások olyanok maradnak, amilyen most, ép oly nagy répatermelésre lehet számítani, amilyen a tavalyi volt, tudniillik 8 egynegyed millió métermázsára. Szakemberek az ideai termést még magasabbra is becsülik.

## Ipar és kereskedelem.

Az északmagyarországi kőszénbányák részvényeinek ára hosszabb idő óta hanyatlík feltűnő mértékben. E részvények árvesztése, amióta az utolsó tartósabb áruk a 200 forint alá jutottak, ma már a 70 forintot meghaladja. Ma délben a tőzsdén 126 forintot kínáltak. Igen természetes, hogy ez a körülmény a részvények birtokosait nagyban nyugtalanítja. Nyugtalanítja különösen azért, mert a részvény eme következetes elértéktelenedése bizonyos összefüggésben látszik lenni a tokodi bányák üzemviszonyaival. Ezeket a bányákat megvételük után a társaság üzemre felszerelte, belefektetvén 1,300.000 forintot nyereségeiből és tőkeszaporításából. Hosszu és nagymérvű költsékezés után a társaság végre elválasztotta magától a tokodi műveket, külön részvénytársaságot alapítván belőlük 1,600.000 forint névértékű részvényt. E részvényekből a társaság 1,000.000 forintot megtartott magának; a megmaradt 600.000 forint áru részvényt átvette a társaság alapítótársa, a berlini „Montanindustrie-Aktiengesellschaft.” Az északmagyarországi azonban az egy millió „tokodi” részvényre pénzt vett kölcsön, valószínűleg berlini alapítótársától. Tény az, hogy utolsó mérlegében a hitelezők tétele 850.000 forinttal volt beállítva, mely összeg alatt a tokodi részvényekre fölvert pénzt vélik fölismerni. Utóbb aztán a tokodi bányákba a víz is behatolt, mely körülmény a bányák értékét egyáltalán kétségessé teszi. Így áll a dolog most. Senki sem tud valami biztosat arról, hogy a tokodiak mit érnek és hogy az „észak-magyarországi” mennyiben szenved kárt a tokodi részvények birtoka által. Sugnak-bugnak, találgatnak — és a társaság a némaság sötét köpenybe burkolózik. Senki sem tudja, mire vélje e csökönyös hallgatást. A részvényesek megnyugtatóra talán jó volna, ha az északmagyarországi igazgatósága éppár őszinte fölvilágosító szó által megnyugtatóna, vagy legalább némi bizonyosságba helyezné rész-

vényeseit. Mert különben továbbra is megmarad az aggasztó kérdés: Mit érnek az északmagyarországi és meddig fog részvényeinek ára még hanyatlani?

Az orosz petroleum kivételének fejlesztése céljából Oroszország pénzügyminisztere — mint Pétervárról távirják — kormány-ügynökséget állít fel Hamburgban.

Kőbányai sertésplacc, július 19. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli sulyban) — krajczárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm sulyban) — krajczárig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 59<sup>1</sup>/<sub>2</sub>—60 krajczárig. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő sulyban) 59<sup>1</sup>/<sub>2</sub>—60 kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban; 60<sup>1</sup>/<sub>2</sub>—61<sup>1</sup>/<sub>2</sub> kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli sulyban 60—60<sup>1</sup>/<sub>2</sub> krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) 60<sup>1</sup>/<sub>2</sub>—61 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) 60—60<sup>1</sup>/<sub>2</sub> krajczárig. Sertéslétszám: 1898. július 17. napján volt készlet 44.239 drb, július 18-án felhajtott 151 drb, július 18-án elszállított 633 darab, július 19-ére maradt készletben 43.757 darab. A hizott sertés üzletirányzata élénk.

Budapesti borjuvásár, július 19. A mai vásárra felhajtott 763 darab belföldi borju, 3 darab rugott borju. Napi árak: belföldi borju 28—33 forint, kivételesen 40 forint, rugott borju 18—22 forint, 100 kilónként. A borjuvásár igen lassu lefolyású volt.

## Pénzügy.

Magyar kincstári jegyek forgalma. Az állampénztárjegyek forgalmáról szóló, most közzétett jelentésből kitűnik, hogy június végén a kincstárjegyek állása 9.3 millió forint. Az állomány május végéhez képest 1.5 millióval nagyobb. Az újonnan kreált 3 és fél százalékos állampénztárjegyekből június hóban 3.7 milliót adtak ki. A kincstárjegyek összeforgalma jelenleg tehát 5.2 millió forinttal nagyobb, mint volt májusban.

A koronaértékű ezüst-, nikkel- és bronzérmek veretése és forgalma. A hivatalos lap mai számában közzéteszi az állami számvevőszék a folyó év II-ik negyede végéig vert, forgalomba hozott készletben maradt ezüst egykoronások, valamint a koronaértékű nikkel és bronz-váltópénzek állandékáról szóló ktnutatást. Ezen kimutatás szerint a II. évnegyedben sem egykoronást, sem 20 és 10 filléres nikelpénzt nem vertek, mert az ezekben a pénz nemekben a törvény szerint verhető mennyiség már korábban kiveretett. A 60,000.000 egykoronásból kiadtak a II. évnegyed végéig 59,812,000 koronát, készletben maradt 188,000 korona. A 18,000.000 korona értékű 20 és 10 filléresből a jelzett időpontig 17,985,200 korona értéket bocsátottak forgalomba, a készletben maradt 14,800 korona érték egész összegében 10 filléresekre esik. 2 és 1 filléres bronzérmekben mindaddig 4,805,692 korona és 40 fillér értéket vertek; ebből átadtak a forgalomnak 2,390,863 korona és 11 fillér értéket, a többi 2,414,829 korona és 29 fillér érték készletben van.

Az Osztrák-Magyar Bank állása — mint Bécsből táviratozzák — július 15-én a következő volt: a bankjegyforgalom: 635,785,000 forint. (— 5,442,000 forint), érczértékkészlet: 483,573,000 forint (+ 3,636,000 forint); váltótárca: 161,039,000 frt (— 14,390,000 forint); lombardüzlet: 23,793,000 frt (— 96,000 forint); adómentes bankjegytartalék 55,080,000 forint (+ 10,089,000 frt).

## Közlekedés.

A magyar államvasutak bevételei. Az ideiglenes összeállítások szerint a magyar királyi államvasutak bevétele saját 7,825 kilométer hosszú hálózatán a múlt hónapban a katona-, podgyász- és személyforgalomból 2,203,700, a gyors- és teheráruforgalomból 5,000,700, összesen 7,204,000 forint, a múlt év június havában pedig a személyforgalom után 2,170,338, az áruforgalom után 5,040,054, összesen 7,210,402 forint volt. Az idei június havi bevétel tehát a tavalyinál a személyforgalomnál 33,362 forinttal nagyobb, az áruforgalomnál ellenben 39,354 forinttal kisebb, egészben véve tehát csaknem változatlan, ami tekintve a folyó év felelte grengé gabona- és lisztforgalmát, eléggé kedvező jelenség és a gazdasági élet többi ágaiban uralkodó elég élénk tevékenységre enged következtetni. Az év eleje óta június végéig összesen 40,587,600 forint volt a bevétel, tavaly ugyane felévben összesen 41,700,782 forint, megjegyezvén, hogy a folyó évre vonatkozó fenti számokban csak az év első három havára nézve vannak a végleges eredmények beszámítva, minélfogva ezen adatok még helyesbítendőek lesznek.

## BUDAPESTI GABONATŐZSDE.

Budapest, július 19.

Diadalutjában a contremine kénytelen volt ma kis pihenőt tartani. A szeptemberi buza este 8 forint 39 krajczárt jegyez, egyenlegként a mai napon ennél fogva egészben öt krajczárral emelkedett ugyan az ára; csakhogy reggel már 8 forint 24 krajczáron volt a határidő; ez árfolyamtól számítva tehát 15 krajczár a napi árjavulás, ami a mostani időben, mikor mindennap újabb negyedforintos áresés van a megszokott repertoiron, mindenesetre — programellenes. Végre is a tőzsde fenegyerekei kimondták „megfelelhetetlenül”, hogy hét és fél forint lesz a buza kurzus, mire valók tehát ezek a felesleges intermezzók, amelyek csak zavarják a derék, „cél-tudatos” spekuláció ténykedéseit. Volt ma különben még néhány ilyen kellemetlen incidens.

Többek között például az, hogy egy hivatásos baissista délelőtt is, meg délután is, nagyban és mohón fedezett. A valódi, hithű contremineur, — egyik kitűnő intendánsunk Shakespeare-ről mondott bölcs megjegyzésének analógiája szerint — vagy adjon, vagy ne csináljon semmit, de valamit tegyen. Hiszen — szó sincs róla — tudják azt nagyon jól a gabonacsarnokban, hogy ez a mai 8 forint 39 krajczáros kurzus csak amolyan apró stáció, amelynek a gyorsvonal futtyent egyet, de melynél ugyan meg nem áll; tudják, hogy azért az a vonat eléri a végállomást, mely felé nagy sebessen robog tova. De hát az ilyen jelző-futty mégis irritálja és némileg feszélyezi az embert. Reméljük is, hogy jövőben a 7<sup>1</sup>/<sub>2</sub> forintos alapár felé száguldo tőzsdevonat a haussier-k kedvéért még futtyenteni sem fog többé. Ha azután ezt a 7.50 forintos buzaárát elértük, megállapodunk. A termelők majd ideadják ennek a budapesti árnak az alapján a buzát, mert hát — tetszik tudni — most volt az aratás, sok a gabona, 8—10—12 métermázsát hordtak be holdankint, a gazdasági tudósítók egytől-egyig felültették ő exczellenciáját a földművelésügyi minisztert, aki mindössze 31.7 millió métermázsányi buzaeredményt mutatott ki. Aki ezt nem hiszi, az olvassa el a tőzsde legsajátabb lapját, mely éppen ma hírdeti világá, hogy a tényleges termés jelentékenyen túlhaladja a hivatalos felbecsülés adatait.

A hörze tehát továbbra is lanya hangulatban leledzik. Bátran irhatjuk ezt le minden fenntartás vagy megszorítás nélkül, mert azok, akik még ma is — sőt ma annál is inkább — szilárdan meg vannak győződve, hogy az árkonjunktúrában legközelebb alapos fordulat áll majd be, azok még csak szóval sem árulják el e parverz nézetüket, attól tartván, hogy általános gunyolódás czéltáblájává lesznek. Ilyen ma a tőzsde képe.

A készáruüzlet mindennapi lefolyása pedig igazolni látszik még a leglányhábak véleményét is. A vevők ma megint abban a kellemes helyzetben vannak, hogy diktálhatják az árakat. Hiába, a termelők nem tartották meg hidegvérüket.

Ugy történik a dolog, akár a színházi tűzvész-nél. A közönség tudja — mert nem egyszer olvasta — hogy néhány percz alatt kiürül a ház és senki-nek baja nem esik, ha a látogatók nyugodtan vonulnak ki. Dehát a veszély perczében ki gondol erre! Egyik a másik hátán eszeveszettül rohan és tolong kifelé és száz meg száz ember fizeti meg életével, hogy a tömeg elveszítette lélekjelenlétét.

Szakasztottan így vagyunk mostanában az új gabonával. Pedig erre a „katasztrófa” alaposan el voltunk készülve. Mégis mily határtalan türelmetlenség, mily célnélküli idegesség az értékesítésnél. Elvégre csak nem adhatják el néhány hét alatt az egész termést. Kell majd azoknak a mal-moknak még a jövő évi június havában is valamelyes buza és rozs.

Különbö meg vagyunk győződve, hogy ez a mostani tömeges kínálat nagyon rövidlejtű lesz. — Sokkal hamarabb, sem mint gondolják, ismét normális mederbe terelődik majd a kínálat is. Akik arra kalkulálnak, hogy a gazdáknak most tul kell adni termésükön, mert pénzre van szükségük, nagyon rosszul számítanak. Es önönvis előtti dajkamese! Haladtunk már annyira, hogy az a termelő, akinek gabonája van, az tehát azért olcsó pénzre is.

Egyelőre ma megint 50 krajczárral csökkent a kész-buza ára, 30 krajczárral a rozsé. Zab, árpa változatlan.

Tengeri egyaránt szilárd ugy a készáru-forgalomban, mint a határidőpiacon, ahol a tavalyi és idei áru terminusai újabb árváltozást láttak. Ma már 5 forint 20 krajczáros likvidacionális árfolyamot állapítottak meg.

A külföldi piacok közül ma Berlin, London változatlan árat jelezett, Liverpoolban 1/2 pennyvel emelkedett a redwinter ára, Párisban 50 centimeszel a buzáé.

Végül - inkább a szokásnak hódolva - közöljük a következő statisztikai adatokat, amelyek mostanában kevés fontossággal bírnak.

A C. T. B. tegnapi newyorki sűrgőnye szerint a gabonaállomány kitett ezer bushelokban:

Table with 5 columns: e héten, múlt héten, 1897-ben, 1898-ban, 1899-ben. Rows for buzában, tengeriben.

Az atlanti kikötőkből elszállítottak a múlt héten

Table with 4 columns: ország, buzá, tengeri, liszt. Rows for Angliába, Franciaországba, Belgiumba, Németországba, A kontinensre.

Jelenleg az Océánon a következő gabonamennyiségek usznak ezer quartersben:

Table with 3 columns: ország, e héten, a múlt héten. Rows for Anglia felé, buza, tengeri, árpa.

Table with 3 columns: ország, e héten, a múlt héten. Rows for A kontinens felé, buza, tengeri, árpa.

Londonból sűrgőnyzik Anglia heti hozatalát, amely kitett ezer quartersben:

Table with 3 columns: ország, e héten, a múlt héten. Rows for buzából, lisztből, tengeriből, árpából, zabból.

Közöljük végül az indiai és orosz gabonaszállításokat, amelyek kitettek ezer quartersben:

Table with 3 columns: ország, e héten, a múlt héten. Rows for Indiai, Anglia felé, a kontinens felé, Oroszországból elment, buza, tengeri.

I. Készáruüzlet.

Előfordult készáru-eladások.

Large table with columns for quantity, type of grain, location, and price. Includes rows for buza, rozs, zab, tengeri, etc.

Raktárállomány:

Table with 3 columns: Raktár, Raktár, Súly. Rows for Buza, Rozs, Árpa, Zab, Tengeri, Liszt.

Hivatalos készárujegyzések.

Table with columns for grain type, location, and price. Rows for buza, rozs, árpa, zab, tengeri, repce, lics.

II. Határidőüzlet.

Előfordult határidőkötések.

Table with columns for grain type, date, and price. Rows for buza, rozs, zab, tengeri, repce.

Hivatalos határidőjegyzések.

Table with columns for grain type, date, and price. Rows for buza, rozs, zab, tengeri, repce.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, július 19.

A mai tőzsdén az üzlet szilárdan indult. A nemzetközi értékek árai a beérkezett aratási hírekre gyorsan emelkedtek és pedig az osztrák hitel 360-ig, az osztrák államvasut pedig 360.50-ig. Általánosan valamivel élénkebb volt a forgalom, ha nem is igen széleskörű, a helyi piacon is, hol egy-egy forinttal drágábban fizették a közutiakat, a magyar hitelt, a leszámítoló bankot és a rimamurányiakat. Délben azonban Berlinből gyöngyöbb árfolyamok érkeztek, mert ott az a hír, hogy gróf Goluchowski külügyminiszteri hivataláról le akar mondani, kedvezőtlen benyomást tett. Ezt persze első sorban nemzetközi értékeink érezték meg és így ezeknek ára nálunk is hanyatlani kezdett. A hanyatlás a délutáni zárlatig az osztrák hitelnél és az államvasutnál egy-egy forintot tett ki. Föl kell még jegyeznünk, hogy az általános közszénbányák részvényében ismét feltűnőbb volt a kínálat, mert a piac ez érték tekintetében még mindig nincs kellően tájékozva. Arra a kérdésre, hogy ez a társaság fog-e elsőbbségi kölcsönt fölvenni, vagy nem, még mindig késik a

hiteles információ és a szokatlan diskreczió, mely ez ügyet környezi, rossz benyomást tesz. Ércpénz és külföldi váltó valamivel olcsóbb.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészv. 895.25-395.90, Leszámítolóbank 261.-, Osztrák hitelrészvény 359.51-360.-, Osztrák-magyar államvasut 359.60-360.-, Közuti vaspálya 380.50-381.-, Rimamurányi 253.25-253.50 forinton kötött.

Délutáni 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 899.80, Magyar hitelrészv. 395.50, Aranyjárdék 120.90, Koronajárdék 99.-, Leszámítoló-bank 261.-, Jelzálogbank 250.50, Rimamurányi 253.-, Osztrák-magyar államvasut 360.-, Ipar- és kereskedelmi bank 103.-, Városi villamos vasut 258.-, Közuti vasut 381, Déli vasut 77.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Közuti vasut 381-381.25, Villamos vasut 257.75-258, Magyar hitelrészvény 395.75-394.75, Magyar ipar- és kereskedelmi bank 103, Magyar jelzálogbank 250.75, Magyar leszámítoló bank 260.75-261, Rimamurányi 253.25-252.75, Osztrák hitelrészvény 359.90-359.10, Osztrák-magyar államvasut 360.50-359.60, Konkordia malom 320-320.50, Téglá és cement 93.50.

Dijbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1-1.50 forint, 8 napra - - - forint, július utoljára 4-5 forint, augusztus utoljára 8-9 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with columns for July 19 and July 18. Rows for Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Magyar hitelrészvény, Magyar ipar és keresk. bank, Magyar jelzálogbank, Magyar leszámítoló bank, Rimamurányi vasmű, Osztrák hitelrészvény, Déli vasut, Osztr.-magyar államvasut, Közuti vaspálya, Villamos vasut.

Az utótőzsdén nyugodt irányzat mellett kötött osztrák hitelrészvény 359.30-353.40-358.80, magyar hitelrészvény 394.75-394.25-394.50, osztrák-magyar államvasut 359.80-359.20-359.50 forinton kötött.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table with columns for July 19 and July 18. Rows for Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztr.-magyar államvasut, Leszámítoló bank, Jelzálogbank, Rimamurányi vasmű, Közuti vaspálya, Déli vasut, Villamos vasut, Ipar és kereskedelmi bank, Aranyjárdék, Koronajárdék.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, július 19. Zsiradékokban a kínálat hiánya miatt csak igen csekély volt az üzlet; irányzata azonban szilárd. Elsőrendű budapesti zsirért 64 forintot fizettek. Jegyez: 64 forint pénz, 65 forint áru. Szilva és szilvaiz üzletelen, áruk változatlan.

Hivatalos jegyzések.

Table with columns for type of oil, location, and price. Rows for Diáknézár, Szalonna, Szilva, Szilva, Szilva, Szilvaiz, Szilvaiz, Szilvaiz.

**Budapesti vásárocsarnok.**

Budapest, július 19. A vásári forgalom: *Husnál* a forgalom élénk, árak szerények. *Baromfinál* élénk. Árak szilárdak. *Halban* élénk. Árak szilárdak. *Tefj- és tejtermékek*nél élénk. Árak szilárdak. *Tojásnál* csendes, árak emelkedtek. — *Zöldszégnél* lánycs. *Gyümölcsnél* élénk. *Fűszereknél* csendes. Hőjárás: derült, meleg. A központi vásárocsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzője a következő: *Hus* Marhabús hátulja I. 54—56 frt. II. 50—52 frt. Birkahús hátulja I. 42—44 frt. II. 40—42 frt. Borjúhús hátulja I. 50—52 frt. II. 42—44 frt. Sertéshús iszorendű 42—44 frt. vizeki 50—52 frt. (Minden 100 kilonként.) Kolbász füstölt 60—80 kr (kilonként). Sertészsír hordóval 42—44 frt (100 kilonként). — *Baromfi* (élő). Tyúk 1 pár 1.10—1.30 frt. Csirke 1 pár 0.75—1.00 frt. Lel. bizot. Hőnkint 0.75—1.00 frt. — *Különtélek*. Tojás I. láda (1440 db) 2.80—3.00 frt. Sárgarépa 100 köts 1.00—1.50 frt. Petrezsel em 100 köts 1.00—1.50 frt. Lenese m. 100 kilo 14—18 frt. Bab nagy 100 kilo 8—12 frt. Paprika I. 100 kilo 30—40 frt. II. 20—25 frt. Vaj Lend. kilonként 1.7—0.80 frt. Tea- aj kilonként 0.80—1.10 frt. Burgonya 100 kilo 2.70—3.00 frt. — *Halak*. Harcsa (élő) 0.4—0.5 frt 1 kilo. Csuka (élő) 0.50—1.00 frt 1 kilo. Ponty dunai 0.30—0.50 frt.

**Szesz.**

Bécs, július 19. Kontingált szesz készáruban 19.80 forinttól 20.— forintig. Gyengébb.  
Berlin, július 19. Szesz helyben 54.20 márka = 31.57 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenként a 10,000 litereszállék. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.  
Stettin, július 19. Szesz 70 márka fogyasztási adóval 54.— márka = 31.57 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.  
Boroszló, július 19. Szesz (50-es) pr. november 73.40 márka = 43.16 frt; szesz (70-es) pr. november 53.40 márka = 31.40 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.  
Hamburg, július 19. Szesz júniusra 23.— márka = 13.52 frt; jun.—jul.—ra 23.— márka = 13.52 frt; július—aug.—ra 23.10 márka = 13.58 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 forint.

**Cukor.**

Prága, július 19. Nyers cukor 88% cukortartalom, franco Aussig. Azonnali szállít. 12.55 frt, október-decemberi szállításra 12.57 forint.  
Hamburg, július 19. Nyers cukor f. o. b. Hamburg. Azonnali szállításra 9.25, auguszt. szállításra 9.30, október-decemberi szállításra 9.42½. Irányzat lánycs.  
Páris, július 19. Nyers cukor (88 fok) készárú 28.75—29.— frank, fehér cukor jul.—ra 29.75 frk, aug.—ra 29.87 frank, első 4 óra 30.50 frank, okt.—tól 4 óra 31.13 frank. Finomított készárú 102.50 103.— frank.

**KÜLFÖLDI GABONATÖZSDEK.**

Bécs, július 19. A magyarországi aratásról szóló jelentések mindennap kedvezőbbek. Készárút mindinkább többet kínálnak s így a malmok vásári-kezdve egyre kevesebb lesz. Buza és rozs ismét olcsóbb lett 20 krajczárral. Hatázidőzlet is lánycs, csak a tengeri szilárd.

**Hivatalosan jegyeztetett:**

Buza tavaszra 8.40—8.44—8.39—8.40, rozs őszre 6.76—6.77—6.75—6.78, tengeri július—augusztusra 5.53—5.50, szeptember—októberre 5.54—5.50, zab őszre 5.86—5.87, repeze augusztus—szeptemberre 12.60—12.70 forint.  
Boroszló, július 19. Buza helyben 20.70 márka (= 12.17 frt) sárga. Buza helyben 20.60 márka (= 12.12 frt). Rozs helyben 16.50 márka (= 9.70 frt). Zab helyben 16.50 márka (= 9.70 frt). Tengeri helyben 12.— márka (= 7.06 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.  
Hamburg, július 19. Buza holsteini 195—208 márka (= 11.47—12.23 frt). Rozs meklenburgi 142—154 m. (= 8.35—9.06 frt.) Rozs orosz 97—98 márka (= 5.70—5.76 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.  
Páris, július 19. (Megnyitás.) Buza folyó óra 23.85 frank (= 11.37 frt). Buza auzsztusra 21.55 (= 10.27 frt.) Buza szept.—okt.—re 20.75 frank (= 9.89 frt). Buza 4 utolsó óra 20.60 frank (= 9.83 frt). Rozs folyó óra 15.25 frank (= 7.27 frt.) Rozs augusztusra 13.— frank (= 6.19 frt.) Rozs szept.—okt.—re 12.75 frank (= 6.07 frt). Rozs 4 utolsó óra 12.75 frank (= 6.07 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.  
Páris, július 19. (Zárlat.) Buza folyó óra 23.85 frank (= 11.37 frt). Buza auzsztusra 21.60 frank (= 10.30 frt). Buza szept.—októberre 20.60

frank (=9.83 frt.) Buza 4 utolsó óra 20.55 frank (=9.80 frt).

London, július 19. Buza hágyadt, liszt lánycs, a többi cikkek szilárd. Tengeri és zab magasabb. Behozatal: buza 160.000, árpa 19.000 és zab 100.000 q. Tengeri helyben 17 sh. 6 p.

Pétervár, július 19. Rozs helyben 6.70 rubel.

**KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDEK.**

Bécs, július 19. Az előtőzsdén élénk volt a forgalom, főképe mert magánvásárlások történtek, amire már régóta nem volt eset. A nagyobb forgalom discontó-értékekben erős hatással volt a spekulációra, ami lényegesen megváltoztatta az irányzatot. Valuták változatlanok.

Az előtőzsdén: Osztr. hitelrészvény 359.62—359.87. Unionbank 295.50. Magyar jelzálogbank 250.—. Magyar hitelrészvény 395.25—396.25. Osztrák-magyar államvasut 359.75—360.50. Déli vasut 77.12. Alpési bányá 163.50—164.—. Osztrák vilámissági 305.—. Magyar aranyjárdék 120.95. Töröksorsjegy 59.80—59.60. Német márka 58.83 forinton kötött.

Délután 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 359.75, Magyar hitelrészvény 396.—, Anglo bank 157.—, Union-bank 295.—, Länderbank 226.50, Osztrák-magyar államvasut 360.37, Déli vasut 77.—, Alpési bányá 163.90, Májusi járdék 101.80.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 359.62, Magy. hitel. 396.—, Anglo-bank 157.—, Bankverein 266.75. Unionbank 295.50, Länderbank 226.50, Osztrák-magyar államvasut 360.25, Déli vasut 77.—, Elbevolgyi vasut 263.25, Északnyugoti vasut 247.—, Rimamurányi 252.50, Alpési bányá 163.80, Májusi járdék 101.80, Magyar koronajárdék 99.—, Török sorsjegy 60.—, Német márka azonnali szállításra 58.83, Török dohányrészvény 143.75 forinton kötött.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjárdék 121.—. Magyar koronajárdék 99.—. Tiszai kölcsönsorsjegy 139.37. Magyar földtehermentesítési kötv. 96.50. Magyar hitelrészvény 395.50. Magyar nyerevénykölcsön sorsjegy 158.—. Kassa-oderbergi vasut 190.25. Magyar kereskedelmi bank 1428.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.—. Magyar keleti vasuti állami kötvények 121.—. Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 259.50. Rimamurányi vasrészvénytársaság 252.75. 4.2% papírjárdék 101.70. 4.2% ezüstjárdék 101.65. Osztrák aranyjárdék 121.90. Osztrák koronajárdék 101.15. 1860. sorsjegy 141.—. 1864. sorsjegyek 192.25. Osztrák hitelsorsjegyek 203.—. Osztrák hitelrészvény 359.13. Angol-osztrák bank 156.75. Unionbank 295.—. Bécsi Bankverein 266.50. Osztrák Länderbank 226.50. Osztrák-magyar bank 914.—. Osztrák-magyar államvasut 359.87. Déli vasut 77.—. Elbevolgyi vasut 263.—. Dunagőzhajózási részvény 487.—. Alpési bányarészvény 163.50. Dohányrészvény 134.—, 20 frankos 9.52½. Császári kir. vert arany 5.66. Londoni váltóár 119.95. Német bankváltó 58.82. Az irányzat gyenge.

Bécs, július 19. (Utőtőzsdé.) A déli tőzsdé zárata után jegyezték: Osztrák hitelrészvény 359.—, Magyar hitelrészvény 395.25, Anglo-bank 156.75, Bankver. 266.50, Union-bank 295.—, Länderb. 226.50, Osztrák-magyar államvasut 359.62, Déli vasut 77.25, Elbevolgyi vasut 263.25, Északnyugoti vasut 248.—, Török dohányrészvény 134.—, Rimamurányi vasut 252.75, Alpési bányá 163.60, Májusi járdék 101.75, Magyar koronajárdék 99.—, Töröksorsjegy 59.80, Német márka azonnali szállít. 58.83, Német márka ultimóra 58.85 forinton.

Berlin, július 19. Ezüst járdék 101.50. Osztr. aranyjárdék 103.10, Magyar aranyjárdék 102.80, Magyar koronajárdék 99.60, Osztrák hitelrészvény 224.75, Osztrák-magyar államvasut 152.90, Déli vasut 33.50, Bustiebrádi vasut 305.75, Osztrák bankjegy 169.90, Rövid lejáratu váltó Bécare vagy Budapestre 169.70, Rövid lejáratu váltó Párisra 80.85, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.38½, Orosz bankjegy 216.25, Olasz járdék 92.75, Laura-kohó 198.50, Harpeni 180.25, Olasz központi vasut 139.75, Török sorsjegy 113.90, Májusi járdék 101.50.

Az utőtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 224.75, Osztrák-magyar államvasut 152.75, Déli vasut 33.50, Magyar aranyjárdék 102.80, Discontó-társaság 198.40, Átszámítási árfolyam —.— forint.

Páris, július 19. 3 százalékos francia járdék 103.17, 3½ százalékos francia járdék 106.97. Osztrák fölhitelintézet 1248, Osztrák aranyjárdék 104.—, Magyar aranyjárdék 102.85, Déli vasuti elsőbbség 382.50, Alpési bányá —.—, Török dohányrészvény 94.—, Török sorsjegy 109.—, Olasz járdék 92.02, Spanyol kölcsön 37.05, Meridional 666.—, Ottomanbank 545.—, Rio Tinto 685.—, Debeers 705.—, Eastrand 137.—, Chartered 64.—, Randfontein 35.50. Uj 3 százalékos francia járdék 101.87, Osztrák-magyar államvasut 771.—, Átszámítási árfolyam 47.60. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, július 19. (Zárlat.) 4.2% ezüstjárdék 86.20, 4% osztrák aranyjárdék 103.05, 4% magyar aranyjárdék 102.75, magyar koronajárdék 99.50, osztrák hitelrészvény 304.62, osztrák-magyar bank 773.25, osztrák-magyar államvasut 304.87, déli vasut 69.20, Elbevolgyi vasut 226.—, bécsi váltóár 169.77, londoni váltóár 20.392, párisi váltóár 80.816, bécsi bankverein 226.—, villamos részvény 137.—, alpési bányarészvény 138.50, 3% magyar arany-kölcsön 90.65, 4.2% papírjárdék —.—. Az irányzat csendes.

Frankfurt, július 19. (Utőtőzsdé.) Osztrák hitelrészv. 304.25. Déli vasut 69.25, Osztrák-magyar államvasut 304.50.

Hamburg, július 19. (Zárlat.) 4.2% ezüstjárdék 83.50, osztrák hitelrészvény 304.25, osztrák-magyar államvasut 760.50, déli vasut 163.50, 4% osztr. aranyj. 102.80, 4% os magyar aranyjárdék 102.95, olasz járdék 92.50. Az irányzat gyengült.

London, július 19. (Zárlat.) Angol consolok 111.50, déli vasut 7.—, spanyol járdék 37.75, olasz járdék 91.50, 4% magy. aranyjárdék 100.—, 4% rupia 63.13, Canada pacificvasut 85.87, Ezüst 27.75. Leszámítolási kamatláb 1.25. Bécsi kamatláb —.—. Az irányzat szilárd.

New-York, július 19. Ezüst 59.25.

**IDŐJÁRAS.**

A m. kir. országos meteorológiai intézet távirati jelentése 1898. július 19-én reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700 +	hőmérséklet Celsiususban	Csapadék mm.	Állomások	Légnyomás mm. 700 +	hőmérséklet Celsiususban	Csapadék mm.
Árvavárja	62.2	17.0	—	Pola	62.4	21.0	—
Belmeczbánya	62.2	17.0	—	Lozna	62.3	22.0	—
N.-Szombat	62.1	16.7	—	Sarajevo	62.9	18.9	—
Magyar-Ovár	62.0	22.1	—	Torino	62.7	21.8	—
O-Gyalla	61.7	18.0	—	Flórona	61.4	20.9	—
Budapest	61.8	20.7	—	Róma	63.0	22.2	—
Sopron	60.7	21.2	—	Nápoly	64.1	21.9	—
Herény	61.9	19.4	—	Brindisi	—	—	—
Keszthely	62.0	22.3	—	Palermo	64.1	24.2	—
Zágráb	62.5	18.9	—	Malta	63.0	22.3	—
Fiume	61.3	19.7	—	Zürich	62.9	20.2	—
Cirkvenica	63.5	23.7	—	Biarrick	62.0	21.3	—
Pancsova	63.7	20.4	—	Nizza	61.0	18.2	—
Temevár	63.4	17.6	—	Páris	62.3	17.2	—
Arad	62.6	18.3	—	Kopenhága	61.7	15.4	10
Szeged	62.5	20.0	—	Hamburg	66.4	15.8	3
Szolnok	61.5	20.8	—	Berlin	66.1	17.2	8
Eger	62.1	19.2	—	Christiansund	50.5	10.7	28
Debrecen	62.0	17.6	—	Stockholm	—	—	—
Késmárk	—	—	—	Szent-Pétervár	53.2	16.3	2
Ungvár	62.6	15.7	—	Moskva	—	—	—
Szalár	63.4	17.6	—	Varsó	—	—	—
Nagy-Várud	63.4	21.4	—	Kiew	61.9	13.0	—
Kolozsvár	63.8	17.0	—	Odessa	—	—	—
Nagy-Szombat	62.5	21.6	—	Sulina	63.0	22.2	—
Bécs	61.2	17.9	—	Szibea	63.4	13.0	—
Sárbog	62.5	19.0	—	Konstantinápoly	60.8	21.2	—
Klagenfurt	61.6	20.0	—				

A magas légnyomás egyenletesen eloszlva borítja Közép- és Dél-Európát; a maximum Szardínia fölött van. Innen északra fokozatosan süllyed a légnyomás, melynek minimuma Svédország fölött van.

A helyzetnek megfelelően Közép- és Dél-Európában tulnyomóan derült, száraz és meleg az idő míg Észak-Európában — a nyugati Oroszországban is — tulnyomóan borult, esős és hűvös.

Hazánkban derült, száraz és meleg idő uralkodik. Tulnyomóan derült, száraz és meleg idő várható, legfeljebb északon kevés esővel.

**VIZÁLLÁS.**

— Július 19-én. —

Folyó	Vízjárás	Vízállás reggel	Áradás t. apaként	Folyó	Vízjárás	Vízállás reggel	Áradás t. apaként
Dráva	Schrding	+ 205	<	Tisza	M.-Sajgot	+ 048	>
Dráva	Passau	+ 299	>		Tisza-Ujlak	+ 002	>
Bécs	Bécs	+ 042	>		V.-Námény	+ 071	>
Pozsony	Pozsony	+ 284	>		Csapp	+ 016	>
Komárom	Komárom	+ 350	>		Tokaj	+ 135	>
Budapest	Budapest	+ 330	>		Szolnok	+ 298	>
Eszék	Eszék	—	—		Csongrád	+ 320	>
Páka	Páka	+ 310	>		Szeged	+ 340	>
Mohács	Mohács	+ 438	>		Tütel	+ 402	>
Ujvidék	Ujvidék	+ 420	>	Szamos	Dócs	+ 019	>
Zimony	Zimony	+ 354	>		Szatmár	+ 095	>
Pancsova	Pancsova	+ 319	>	Lafocza	Munkács	+ 000	>
Báziás	Báziás	+ 307	>	Laborca	Homonna	+ 000	>
Orsova	Orsova	+ 385	>	Heg	Ungvár	—	—
Hohenau	Hohenau	+ 070	>	Óndera	Bárta	+ 030	>
Zolna	Zolna	+ 049	>	Radeg	Zemplén	+ 160	>
Szered	Szered	+ 051	>	Sajó	Zalocza	+ 162	>
Kreuzvár	Kreuzvár	—	—	Herád	II.-Német	—	—
Sárvár	Sárvár	+ 048	>	Bereglyó	II.-Ujlak	+ 023	>
Győr	Győr	+ 304	>	Sch. Kfr.	Causca	—	—
Zákány	Zákány	+ 042	>		Nagyvárad	+ 012	>
Eszék	Eszék	+ 325	>	F. Kfr.	Dejünyos	+ 045	>
M. Szardab.	M. Szardab.	+ 080	>	F. Kfr.	Borosjenő	+ 030	>
Zágráb	Zágráb	+ 063	>	K. Kfr.	Békés	+ 078	>
Szécsék	Szécsék	+ 148	>	E. Kfr.	Gyoma	+ 182	>
Mitrovicza	Mitrovicza	+ 257	>	Máros	Gy.-Fehérv.	+ 066	>
Károlyvár.	Károlyvár.	+ 065	>	Arad	Arad	+ 034	>
Novi	Novi	+ 045	>	Makó	Makó	+ 178	>
Banjaluca	Banjaluca	—	—	Temes	K.-Könyöl	+ 080	>
Doboj	Doboj	+ 015	>	Siga	Temesvár	+ 002	>
Zwornik	Zwornik	—	—	N.-Bocskor.	N.-Bocskor.	+ 052	>

Működő magyarizati: \* = Jéges víz; + = Ófelölt; — = 0 alát; < = csökken; > = emelked; ? = kétséges.  
Megjegyzések: Csapadék nem volt.  
A Dráva Passaunál Mohácsig apad, Mohácsnál Orsováig árad; vizállási Gombos és Ujvidék közt közepesen felül vannak, más helyeken közepesen.  
A Tisza általában apad, vizállási közepek vagy közepesen állnak.  
A Dráva egész hosszában apad, vizállási közepek, területiál közepek felül.  
A Sára első részén árad, más helyeken apad; vizállási közepekben állnak.

# FÉLELEM.

Orosz elbeszélés.

(4)

Irtá: CSEHOV ANTAL.

Nehogy elaludja az időt, a kertben levő gazdasági épületben vettetett magának ágyat. Szergejevna Mária, pétervári szokás szerint, későn szokott lefeküdni, amiók én nagyon örültem.

— Nos, szóltam Szergejevna Mária, mikor magunkra maradtunk, lesz szives valamit játszani a zongorán?

Tulajdonképen nem kívántam zenét hallgatni. Csak beszélgetésbe akartam elegyedni és nem találtam hamarosan más tárgyat.

Szergejevna Mária a zongorához ült és eljátszott valamit, bizony nem is tudom már, hogy mit. Én vele szemközt helyezkedtem el és sápadt arczát bámultam, közben pedig igyekeztem hideg tekintetéből valami gondolatot kiolvasni. Hirtelen nevetni kezdett és rám nézett.

— Nem unatkozik a barátja nélkül?

Most már én is nevettem.

— Hacsak a Petrovics Dimitrij barátságáért járnék ide, elég volna egyszer egy hónapban idejűnnöm. Már pedig én csaknem minden vasárnap itt vagyok.

Miután ezt elmondtam, hirtelen fölugrotam és izgatottan kezdtem föl-alá járkalni a szobában. Ő is fölállt a zongora mellől és a kandallóhoz ment.

— Mit akar ezzel mondani? — kérdezte — és rám bámult nagy, tiszta szemével.

Nem feleltem a kérdésére.

— Ön nem mond igazat, szólt kis várta. Hiszen csak Petrovics Dimitrij kedvéért jön hozzánk! Nos, én annak is nagyon örülök. A mi napjainkban nagy ritkaság az ilyen bizalmas, igazi barátság!

Ohó! gondoltam, de nem akartam erre

a kijelentésére reflektálni. Inkább más fordulatot igyekeztem adni társalgásunknak.

— Nem jön a parkba? kérdeztem.

— Nem! felelt Szergejevna Mária röviden.

Kiléptem a terraszra. Könnyű szellő fuvallatát éreztem az arczomon és egész testem reszkedett az izgatottságtól. Tudtam, hogy beszélgetésünk ellaposodik, ha így folytattuk volna, vagy pedig elmondjuk egymásnak azt, amit ezen az éjszakán okvetlenül el kell mondanunk egymásnak, amire pedig jobb volna nem is gondolnunk... Éreztem, hogy ha ezen az éjjelen nem fog megtörténni, akkor soha...

— Milyen szép idő van! szóltam hangosan.

— Nekem mindegy, akármilyen, felelt Szergejevna Mária.

Visszamentem a szobába. Ő még mindig a kandalló mellett állott, két kezét háta mögé rejtve. Úgy látszott, mintha gondolkoznék valami és csak úgy oldalt elnézett mellettem.

— Miért mindegy az önnek? kérdeztem.

— Azért, felelt ő, mert unatkozom. Ön csak akkor unatkozik, ha a férjem nincs itt, én — én örökké unatkozom... No, de ez legkevésbé sem érdekli önt...

A zongorához ültem és kivertem néhány taktust. Vártam, hogy miket fog még mondani.

— Hallja-e, ne alakoskodjék úgy! Szólt haragosan, és azt hittem, hogy nyomban elkezd sírni.

— Ne gondolja ön, hogy unalomra van kárhoztatva, folytatta szenvedélyesen, amiért a Petrovics Dimitrij barátja. A felesége kedvéért nem kötelek unatkozni. Nem, miattam... azt nem engedhetem meg!... Miattam ne unatkozzék!... Kérem, menjen hát!

Én természetesen nem mentem el. Szergejevna Mária kilépett a terraszra, én meg a

zongorán fekvő kottákban lapozgattam vagy öt perczig. Aztán én is kimentem. Sokáig álltunk ott egymás mellett szótlanul.

Előttünk futottak le a terrasz lépcsői, a holdtól pazarul megvilágítva. A virágbokrokra és zöld cserjékre hatalmas fák vetettek árnyékot.

— Nekem is el kell utaznom holnap, szóltam.

— Természetesen! Ha a férjem nincs itthon, akkor önnek lehetetlen itt maradnia, mondta gunyos hanghordozással. Képzelem, hogy milyen holdogtalan lett volna ön, ha véletlenül belémszeret! Gondolja csak, ha aztán egy hirtelenében atölelném és magamhoz szoritánám... Azt szeretném látni! Hogyan megrökönyödné, hogy visszahúzódna... Ah, az valóban érdekes jelenet volna!...

A szavai és az arca haragosak voltak, a szemével azonban lágyan, melegen, becézően és kedvesen nézett rám. Úgy néztem a szép jelenségre, mintha az enyém volna és ekkor észrevettem azt is, hogy olyan szép, aranszinű szemöldökei vannak, amilyeneket még sohasem láttam... Az a gondolat, hogy keblemre vonhatom, megcsókolhatom, enyelegetek vele és megérinthetem csodaszép haját, olyan kimondhatatlanul édes, kéjes érzéssel töltött el, hogy mosolyognom kellett és a szememet is lecsuktam.

— De már későre jár az idő, szólott ő. Nyugodalmassal kívánok!

— Nem, nem! feleltem hirtelen. Én nem akarok nyugalmassal kívánok! És utána mentem az ebédlőbe, elkísértem az ajtóig és rá néztem. Láttam az arczán, hogy megértett és örül, hogy én is megértettem őt.

(Vége következik.)

A főszerkesztő távollétében

a szerkesztésért felelős: Kálnoky I. h. szerkesztő.

## STANDARD életbiztosító-társaság Edinburghban (Angolhon.)

Alapított 1325-ben.

Magyarországi fiók: Budapest, V., Fürdő-utcza 4.

Évi bevétel	27,500.000
Kiutalt nyereségrészek	150,000.000
Vagyon	220,000.000
Halálesetek folytán kifizetve	450,000.000

A Standard kötvényeinek nevezetesebb előnyei:

- Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad világgötvények. Kötvények érvényben tartása díjlesztések elmulasztásánál. Tőkésítés és előre megállapított visszaváltási érték.
- Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egy évi fennállás után. Szabad háborúbiztosítás népfelkelők részére.

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.

## Tan- és nevelő-intézet

Rákos-Palotán. (Budapest mellett.)

Kies és egészséges fekvése folytán a fővárosi előkelőbb közhelyek kedvelt nyaralóhelye.

Kényelmes közlekedés a fővárossal a villányos vasutak és a m. áll.-vasut által. Az intézet egy öt hold kiterjedésű parkban fekszik. Növendékek felvételnek 4 elemi, 6 polgári, 8 gymnasiumi osztályba. Az elemi, polgári és a négy alsó gymnasiumi osztályok a nyilvánosság jogával vannak felruházva. A gymnasium négy felső osztályába járó tanulók is alapos oktatásban részesülnek és mint magántanulók egy nyilvános főgymnasiumban tesznek vizsgát. A magyar, német, francia, latin nyelvek alapos tanítására különös súlyt fektetnek. A szellemi tehetségek fejlesztése mellett a test edzésére is kiváló gond fordítottatik. Kifűző tanterv. Alapos oktatás és gondos felügyelet. Erőt adó jó táplálék. Kifűző víz. A nevelői díj mérsékelt. Ismertetővel (programmal) és bővebb felvilágosítással szívesen szolgál Rákos-Palotán (Budapest szomszédságában, vasúti-, posta- és távirat-állomás.)

Wagner Manó, igazgató, intézetfőnökö.

## Előfizetések és hirdetések

felvételnek e lap kiadóhivatalában

VIII. ker., József-körút 65. sz.

4243—A/98. szám.

## Cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság.

A W. sorozatu 526.000 márka névértékű, még ki nem bocsátott 31/2%-os kötvények közül az 1898. július hó 1-én tartott első nyilvános sorsolásnál a következő számok huzattak ki:

### 260 drb. kötvény a 400 márka.

571	szám	á	575	1791	szám	á	1795	5441	szám	á	5445
7796	"	"	7800	7836	"	"	7840	8161	"	"	8165
10466	"	"	10470	10561	"	"	10565	11601	"	"	11605
12911	"	"	12915	13066	"	"	13070	13416	"	"	13420
18061	"	"	18065	19116	"	"	19120	20246	"	"	20250
20316	"	"	20620	20761	"	"	20765	21106	"	"	21110
23076	"	"	23080	23856	"	"	23860	24376	"	"	24380
24401	"	"	24405	24736	"	"	24740	25401	"	"	25405
25601	"	"	25605	25966	"	"	25970	26656	"	"	26660
27391	"	"	27395	28841	"	"	28845	29251	"	"	29255
29691	"	"	29695	30021	"	"	30025	30886	"	"	30890
32331	"	"	32335	33506	"	"	33510	33776	"	"	33780
34406	"	"	34410	35231	"	"	35235	35326	"	"	35330
35531	"	"	35535	36081	"	"	36085	36356	"	"	36360
37161	"	"	37165	37616	"	"	37620	37736	"	"	37740
41396	"	"	41900	42671	"	"	42675	43376	"	"	43380
44011	"	"	44015	45441	"	"	45445	48976	"	"	48980
49336	"	"	49340								

### 211 drb. kötvény a 2000 márka.

50338	szám	50674	szám	50776	szám	51107	szám	51360	szám	51625	szám	51627
51692	"	52114	"	52122	"	52266	"	52467	"	52899	"	52902
52917	"	53310	"	53311	"	53360	"	53550	"	53800	"	53999
54286	"	54484	"	54618	"	54695	"	54766	"	55331	"	55378
56070	"	56137	"	56242	"	56370	"	56537	"	56712	"	56766
56807	"	57013	"	57081	"	57605	"	57759	"	57877	"	57933
57976	"	58196	"	58332	"	58340	"	58430	"	58487	"	58568
58745	"	58748	"	58890	"	58933	"	59373	"	59766	"	59342
60005	"	60126	"	60226	"	60309	"	60337	"	60452	"	60744
60861	"	60893	"	60941	"	61076	"	61140	"	61333	"	61380
61411	"	61610	"	61667	"	61764	"	61784	"	61885	"	61900
62015	"	62106	"	62236	"	62440	"	62562	"	62591	"	62280
63373	"	63441	"	63457	"	63474	"	63513	"	63572	"	63657
63937	"	64263	"	64329	"	64363	"	64628	"	65396	"	65120
65153	"	65163	"	65225	"	65233	"	65357	"	65859	"	65617
65618	"	65716	"	65828	"	66055	"	66081	"	66339	"	66507
66584	"	66704	"	66728	"	66767	"	66911	"	66920	"	67242
67326	"	67464	"	67610	"	67793	"	68037	"	68120	"	68252
68296	"	68777	"	68811	"	68971	"	68993	"	69392	"	69524
69548	"	69626	"	69633	"	69931	"	69997	"	70032	"	70071
70503	"	70537	"	70593	"	70594	"	70686	"	70976	"	71091
71308	"	71398	"	71493	"	71525	"	71634	"	71674	"	71804
71836	"	71847	"	71873	"	71983	"	72006	"	72093	"	72161
72182	"	72340	"	72631	"	72795	"	72971	"	73056	"	73312
73530	"	73534	"	73596	"	73877	"	73930	"	73957	"	74000
74033	"	74095	"	74064	"	74153	"	74581	"	74588	"	74603
74700	"	74924	"	75284	"	75320	"	75497	"	75583	"	75663
75976	"	76300	"	76371	"	76403	"	76733	"	76816	"	76884
77105	"	77166	"	77606	"	77772	"	77846	"	78052	"	78285
78506	"	78539	"	78923	"	79119	"	79179	"	79543	"	79780

Bécs, 1898. július hó 1-én.

Az igazgató-tanács.

**SZINHÁZAK.**

Budapest, szerda, 1898. július 20-án.

**VÁROSLIGETI SZINKÖR**

Igazgató: **Feld Zsigmond.**

Székely Kermel, a Magyar ezínház tagja, mint vendég.

**Háromláb kapitány.**

Énekes bohózat 3 felvonásban. Írta: Kövessy Albert és Farago Jenő. Kezdeté 7 órakor.

**BUDAI SZINKÖR.**

**Frou-Frou.**

Dráma 5 felvonásban. Kezdeté 7 órakor.

**KISFALUDY-SZINHÁZ Ó-BUDÁN.**

Igazgató: **Fejér Dezsi**

**A cigány.**

Kezdeté 7 és fél órakor.

**Vendéglő-átvétel.**

Van szerencsém mélyen tisztelt pártfogóim és a t. cz. közönség becses tudomására hozni, miszerint a

**Székely Ferencz-féle vendéglőt**

a nemzeti színház bérházában,

**1898. július hó 20-án átveszem.**

Kitűnő konyha, jó és tiszta italok nyújtása, valamint figyelmes és pontos kiszolgálás főtőrekésem leendő.

Kiváló tisztelettel

**EHM JÁNOS**

Petanovits „Pilsener-sörözősnek” volt főpinczere.

**MERKUR**

Bank- és váltóüzlet-részvénytársaság  
Budapest, Dorottya-utcz. 12. sz.

1 darab 3%-os Magyar jelzálogrészvény-gárványtal.  
Húzás július 20-án, főnyeremény 200.000 kor., ft 2.-

1 darab Osztrák földhitelsorszáj-gárványtal.  
Húzás augusztus 16-án, főnyeremény 50.000 korona, ft 2.-  
A kettő együtt csak 3.50 ft. 1232

**Tornaeszközök, függőágyak, kötélárak, hálók**

ruhakerítők fehér kandorból, zsinórok, lövők, hováderék, zsákok és ponyvák, valódi angol Lawn-Tennis és kerítársas-játékok.

**Soffer Antal**

Budapest, IV., (Károly-laktaozs) Károly-sztra 12. sz.  
Vidékre árjegyzék szerint.

**KÖLTÖZTETES BÜTORSZÁLLÍTÁSI VÁLLALAT**

CSOMAGOLÁS ÁTRAMÁS BELTÉR

Egyen szolid kiszolgálás által javom biztosítása !!!  
Egyen szolid kiszolgálás által javom biztosítása !!!

**AUFRIEHT GYULA**

bütorészleti- és beraktározási vállalat

Budapest, **Andrássy-ut 50.** (Octogon).  
Megtalál a legmodernebb gépeket a szállítási terep egyaránt „beraktározásnál”.

Elegáns társaság. Érdekes program.

**Társasutazás**  
a világ körül

**Salzkammergutba**

Bécs és Grác megtekintésével.  
Indulás: 1898. július hó 30-án.

Részvételi ár: 10 napi elsőrendű ellátás és az út. Összes vasúti és kocsiköltségeket beleértve, személyenként

**135 forint.**

Felvilágosítás és prospektussal szolgál a  
**Gyógyfürdők, üdülőhelyek és utazási központi iroda**  
Budapest, V. ker., Dorottya-utca 13 szám.

**Jókai Mór**  
összes művei nemzeti kiadása

**100 KÖTET**

**Diszes kötésben 250 frt**

90 kötet már megjelent

Ez év folyamán a nagy munka teljesen elkészül

Beszerezhető csekély havi részletfizetésre is, áremelés nélkül

Az eddig megjelent 9 sorozat, illetve 90 kötet összesen 1787 1/2 nyomtatott ívet tesz ki a következő tartalommal:

1. Erdély aranykora.	A debreczeni lunatikus	65. Egy hírhedett kalandor.
2/3. Törökvilág Magyarországon I/II.	35. Szélszend alatt. — Az életből elvesve.	66. Szabadság a hó alatt.
4/5. Egy magyar nábob I/II.	36. A magyar elődökből. Egy asszonyi hajszál.	67/68. Szeretve mind a vérpádig I/II.
6. Kárpáthy Zoltán.	37. Novellák.	69. Még egy csokrot.
7. A janicsárok végnapjai. — Fehér rózsza.	38/40. Színművek. I/III.	70. Egy játékos, a ki nyer.
8. Hétköznapok.	41. Szerelem bolondjai.	71/72. A löcsei fehér asszony I/II.
9. A régi jó táblabírák.	42. Fekete gyémántok.	73. A három márványfej.
10. Csataképek a magyar szabadságharcból.	43/44. Eppour si muove. És mégis mozog a föld. I/II.	74/75. A kiskirályok. I/II.
11/13. Dekameron I/III.	45—46. Az arany ember. I/II.	76. A tengerszemű hölgy.
14. Árnyképek.	47/48. Enyém, tied, óv. I/II.	77/78. A lélekidomár I/II.
15. Szegény gazdagok.	49. Virradóra.	79. A gazdag szegények.
16. Népvilág.	50. Föld felett és víz alatt.	80. Rákóczy fia.
17. Politikai divatok.	51. Rab Ráby.	81/82. Fráter György I/II.
18. Szomorú napok.	52/53. A jövő század regénye. I/II.	83. Péter Péter. — Asszonyt kísér.
19. Véres könyv.	54/55. Az élet komédiásai. I/II.	84. A cigánybáró. — Minden poklokon keresztül.
20. Délvirágok. — Oceaúnia.	56. A Damokoszok.	85. Nincsen ördög. — A Magláy-család. — A ki holta után áll bosszút
21. Hangok a vihar után.	57. Szép Mikhál.	86. A fekete vér. — Lenczi fráter.
22. Vadon virágai.	58. Targallyak.	87. A két Trenk, Trenk Frigyes.
23. Erdélyi képek.	59. Egész az északi pólusig. Ki a szívét a homlokán hordja.	88. Sárga rózsza. — A Krao. — A három királyok csillaga.
24. Új földesur.	60. Bálványos vár.	89. Magneta. — Tégy jót.
25. Milyenek a nők. — Milyenek a férfiak.	61. Megtörtént regék.	90. De kár megvétni.
26/27. Egy az isten. I/II.	62/63. A kik kétszer halnak meg. I/II.	
28. Mire megvénülünk.	64. Görögüz.	
29/30. A köszívű ember fia I/II.		
31. Az elátkozott család.		
32/33. Névtelen vár. I/II.		
34. Felfordult világ. — Rázak honából. —		

A munkát megrendelni kívánó tisztelt olvasóink sziveskedjenek az alábbi rendelési lapot levágni és kitöltve lapunk kiadóhivatalához beküldeni.

**Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest** előfizetési felhívást bocsát ki a

**JÓKAI MÓR ÖSSZES MŰVEI NEMZETI KIADÁSA**

című műre, mely 100 kötetben, 2000 íven, erős papíron, szép nyomással, nyolczadrét alakban, kötetenként átlag 20 ívvel rendkívül díszes vászonkötésben jelenik meg.

Előfizetési feltételek: Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadásából eddig 90 kötet jelent meg.

— Az egész mű ára díszes vászonkötésben 250 frt. —

3 tartós havi részletfizetés mellett szállítják az első 10 kötet	7 tartós havi részletfizetés mellett szállítják az első 60 kötet
30 : : : : : 70	30 : : : : : 70
40 : : : : : 80	40 : : : : : 80
50 : : : : : 100	50 : : : : : 100

A további kötetek a teljesített részletfizetések arányához képest, illetve 10—10 részlet befizetése után egy újabb 10 kötetből álló sorozat.

A részletek a szállítástól kezdődően minden hó 1-én a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság postárával Budapestre fizetendőek mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítő nincs. A részletek be nem tartása esetén a fenttalálkozó kötetek a részletek pótlásáig visszatartottnak; a lejárt és be nem fizetett részleteket a Társaságnak jogában áll a portó-költség hozzájárítása mellett postál megfizéssel beszedni. A részletek be nem tartása esetén a részletekkel kedvezmény megfizetés és az egész mű vételára esedékesse válik. A gyűjteménynek a bevezetett részletek által még nem fedezett része a részvénytársaság tulajdona marad.

A fenti előfizetési feltételek tudomásul vevésével és ezek alapján megrendelem a fentnevezett munkát 250 frtnyi vételárért, a teljes mű átvételének kötelezettségével, évenként havi frtos részletekben a rendelés határáig kezdődően, Budapestben a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságnál és kérem az első kötet megküldését.

Lakhely és kelet: \_\_\_\_\_

Név és állás: \_\_\_\_\_

Támak olvas-hatám állám.

# AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Cél szerű az apróhirdetést postautalványon használni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körut 65. szám.

Előre fizetendők készpénzben, levélbélyegekből vagy postautalványon.

## APRÓ HIRDETÉSEK ES ELŐFIZETÉSEK

### ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körut 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. **ö. Balásovits György** nagytársa,
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos.** háztartásvezetője,
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Mór,** dohányüzemese,
- IV. „ Farisch-bazár **Dévat Józsefné,** dohányüzemese,
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Nemetsch A. J.** dohányüzemese és újságárúja,
- V. „ Nagyköröna-utca 20. sz. **Léwinger Gyula,** fuvarvezetője,
- V. „ Dorótyia-utca 13. sz. **Wéll Vilmos,** dohányüzemese,
- V. „ Váci-körut 6. szám **Moreno Jenka,** dohányüzemese,
- V. „ Sipót-körut 22. szám **Wollák Zsigmond,** dohányüzemese,
- VI. „ Teréz-körut 54. szám **Breter Mária,** dohányüzemese,
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám **Hohenczy Lina,** dohányüzemese,
- VII. „ Erzsébet-körut 50. szám **Heisler Réza,** dohányüzemese,
- VII. „ Erzsébet-körut 7. szám **Fronó J.** dohányüzemese,
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Sopronyi V.** dohányüzemese,

s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadtnak.

Apró hirdetések 20 kr.-on alól nem közöltetnek.

## LEVELEZÉS.

**Suzsiás.** Igazán sajnálom, hogy én önt nem láttam, különben felhívtam volna. Bármikor jön, kedves vendégem. Üdvözl. Sárika. 5378-1

**Vilma.** Nem tudom, hogy mi akadályozta meg jövő-tel, késő estig türelmetlenül, izgatottan vártam, reményilem, hogy holnap okvetlen találkozunk. Géza. 5369-1

**Ki levelezne** egy fess intelligens fiatal hivatalnokkal? Levelet a kiadóhivatal továbbítt „Szellemdus” jelige alatt. 5364-1

**Niobe.** Levele van a kiadóhivatalban. 5374-1

**N-r. Pécs.** Leveleért forró köszönet, az utasításhoz híven fogok alkalmazkodni, mindent elkövetnék néhány napi szabadságért, ha lehetne, mily jól esnék kegyed közelében lenni. A jövő héten ismét küldök a kívánt dolgokból. Tiszteleje. 5370-1

**Námó.** Mindkét részről igen kellemes volt, csak te, édesem hiányoztál jobban, mint ahogy képzeltem, reményilem legközelebb te is veünk lesz. Angliát már elküldtem, Csókolok. 5380-1

## HÁZASSÁG.

**Fiatal** esinos vagyontalan özvegyasszony férjhez menni kíván biztos állásu hivatalnokhoz. Csakis komoly levelekre válaszol. Levelek „Fiatal özvegy” jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők. 5386-2

## ALLAST KERES.

**Ügyes szobaleány** ki szépen vasal ajánkodik urasági házhoz, csakis vidékre, azonnali belépésre. Czim a kiadóhivatalban. 1719-3

**A gyors- és gépi írásban** nagyon ügyes kis-asszony, ki az irodai munkákat is érti, állást keres. Levélbéli megkeresést „Vitagyorsíró” jelige alatt lér a kiadóhivatalba. 5386-3

**Villamos** hivatalnok főnapi szabad idejére szerény feltételek mellett keres irodai foglalkozást. Levélbéli szives megkeresést „Szerény feltétel” cizim a kiadóhivatalba kér. 5368-3

**Pénziárnoknő** ki az összes irodai teendőkhöz nagy jártassággal bír, állását változtatni kívánja. Szives megkeresést „Törékvő” jelige alatt a kiadóhivatalba kér. 2372-3

## ALLAST KAPHAT.

**Zanulóleányok** egy kitűnő nőruha-varrónőnél azonnali felvételnek. Czim a kiadóhivatalban. 5260-4

## HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

**Megbízható** és jártas egyén, kik venni vagy eladni szándékoznak házat- és telket (Újpest környékén), jutányosan közvetít. Az érdeklődők forduljanak hozzá egész bizalommal. Czim a kiadóhivatalban. 5268-7

**Újpest legszebb helyén** ujonan épült ház, a villamos vasuti állomás mellett, 14.000 forintért eladó. Szükséges tőke 6000 forint, a többi bankteher. Czim a kiadóhivatalban. 5020-7

**Rákos-Palotán** a Széchenyi-telep, illetőleg a körvasut közvetlen közelében egy 2000 négyszögöl nagyságu telek jutányos árban eladó. 5256-7

**Csömörén** egy 1500 négyszögöl és egy 800 négyszögölyi nagyságu szőlő, a legjobb minőségű, természetl együtt, olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban. 5254-7

**Urúház Újpesten,** 300 négyszögöl kifizetett telken modern igényeknek megfelelően építve, 8<sup>1/2</sup> évi adómentességgel, a palota-újpesti vasutállomás közelében és két villamos-vonal közt, előnyös feltételek mellett eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4958-7

## ELADÁS.

**Kerékpár** kifogástalan Nauman Germania-féle, olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban. 1717-8

## VÉTEL.

**Sürgős** vételre kerestetik egy még teljesen jókarban levő kerékpár. Arral ellátott ajánlatot a kiadóhivatal továbbítt „Versenykép” cizim. 5336-9

**Kasznáit,** de jó karban levő kassa megvételre kerestetik. Ajánlatot „Kasza” jelige alatt a kiadóhivatal közvetít. 5340-9

## KIADÓ SZOBÁK.

**Utcai földszintes szoba,** esinosan batorozva, (tágas, két ablakos, a kazinczy-u. és kerpesi-ut sarkától pár lépésnyire, f. é. augusztus hó elsejétől kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5334-10

**Egy zugligeti** nyaralóban, mely közvetlen a vilnyos vonat megállóhelye mellett, egy nagy fenyvesekkel és más nagy árnyas fákkal beültetett telken áll. egy szoba, egy esetleg két magányos ur részére az idény előrehaladottsága miatt, jutányosan azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5324-10

**Garai-lakás,** egy 2 ablakos elegáns utcai szoba, egészen külön bejárattal a léposóházból kiadó. Közlelbbi czim a kiadóhivatalban megteudható. 5232-10

**A Csengeri-utczában** esinosan berendezett udvari szoba két különbejárattal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4990-10

**Szépen** batorozott utcai szoba és előszoba külön bejárattal, mérsékelt áron kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5170-10

## LAKÁS KERESTETIK.

**A fővároshoz** közel eső nyaralóban keres intelligens keresztény fiatal ember egy szobát és teljes ellátást. Arral ellátott levelek „Nyaraló” jelige alatt e laphoz intézendők. 5306-12

## KIADÓ LAKÁSOK.

**Egy szép** kétbejáratu kétszobás lakás a lipótvárosban augusztus 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5320-13

**A Garai-utczában** 2 utcai szoba, előszoba, konyha, speiz stb.-ből álló lakás sürgős elutazás miatt rendkívül olcsó áron kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5236-13

## HITEL—PÉNZ.

**Tőke-pénzesek** minden rizikó nélkül elhelyezhetik pénzüket takarékpénztáraknál 5<sup>1/2</sup>%, biztos váltóknál 7<sup>1/2</sup>%-ra, jó vállalatokban 8—12<sup>1/2</sup>%-ra. Czim a kiadóhivatalban. 1695-14

## KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

**Egy nagy** utcai pince, a lipótvárosi vásárcsarnok közvetlen mellett, műhelynek, vagy nagy raktárnak egyaránt alkalmas azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5322-17

**Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egyleti helyiségnek, vivóteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak** alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten augusztus 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3662-17

**Nagy bolthelyiség** a József-körut legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4706-17

## KÜLÖNFÉLE.

**Köhögésnél,** rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle Pemefü-czukorkát. 1537-18

**MIKSZÁTH KÁLMÁN**

# Katángly-Naptár-a

**1899-re,**

melyet az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetői **ingyen** fognak megkapni,

**hirdetések közlésére a legalkalmasabb.**

Hirdetéseket elfogad:

az ORSZÁGOS HIRLAP KIADÓHIVATALA

VIII. ker., József-körut 65. szám.

---

**Nagy bolthelyiség** a József-körut legelénkebb helyén f. é. augusztus hó 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

## Kávé

levárolva és bérmentve házhoz szállítva.

4 1/2 kg. Kuba . . . . .	6.50
4 1/2 kg. Mocca . . . . .	6.50
4 1/2 kg. Jáva . . . . .	6.50
4 1/2 kg. Gyöngy . . . . .	6.30
4 1/2 kg. Portoriko . . . . .	5.80
4 1/2 kg. Santos . . . . .	4.50

valódisága garantírozva. Marsner-féle

**pezsgő-limonádé**

100 drb 2 kros . . . . .	1.40
140 " 1 " . . . . .	1.—

bérmentve küld a Budapesti tóraktáros

**Belák István**  
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 4. Flumo, Mlaka 113.

## Plissé és Gouvré-intézet.

**Wald Gyula**  
BUDAPEST,  
VII., Király-utca 21.

Legpontosabb és leggyorsabb eszközés minden a szakmába vágó munkáknak Vidéki megrendelések postafordultával, még az árjegyzékek ingyen es bérmentve küldök. 895

---

## Szabadalmakat

kieszközöl és értékesít

## Pataky H. és W.

szabadalmi irodája  
BUDAPEST,  
VII. ker. Erzsébet-körut 42.  
Központ: Berlin, Luisenstr. 25.  
Alapítástól 1882-ben.

Saját irodák: Hamburg, Frankfurt, Köln, Borsoszló, Lipsce, Hannover, Prága, Varsó, New-York.

Eddig 30.000 megbízás és több mint 1000 bejelentést

Értékesítési összeg mintegy 2<sup>3/4</sup> millió márka

Felvilágosítás és tervezet ingyen

A magyar kereskedelmi muzeum képeiselte.

---

## Makulatur-papír

olcsón kapható  
Bővebbet a kiadóhivatalban